Magyar Fatermelők stb. orsz. egyes. jelentése 1923.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

MAGYAR FATERMELŐK, FAKERESKEDŐK ÉS FAIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Ak 4047

JELENTÉSE

1923. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL.

OEE Könyvtár
Áll.Ell. 2018

AZ EGYESÜLET KIADVÁNYA.
1924.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Tisztelt Közgyűlés!

Most, amidőn egyesületünk fennállásának harminckettedik évének küszöbén ismét a t. Tagtársak elé lépünk, hogy a bizalmukból reánk ruházott tisztségből kifolyóan kifejtett tevékenységünkről számot adjunk, s visszatekintünk a nemzet katasztrófája óta eltelt ötödik esztendőre, még mindig a trianoni gyász adja meg a szomorú keretét annak az előző évi jelentésünkben már megrajzolt sötét képnek, amely most is elénkbe tárul. Kívül az ország határain még mindig a fojtó nyugtalanság köde borítja a láthatárt, háborgás, nyugtalanság és elégedetlenség üli meg a lelkeket; befelé pedig visszavonás és kicsinyes pártoskodás szelleme honol akkor, amikor az ország romokban hever, gazdasági, pénzügyi, társadalmi örvények szélén imbolyog, ahelyett, hogy zárt egységben fogna össze mindenki a rombadőlt ország feltámasztására. Gazdasági téren is tovább tart a győzők birtokállományának féltéséből fakadó féltékenykedés és elzárkózás politikája, amely a nemzetek közötti normális érintkezés és forgalom kialakulását lehetlenné teszi; pénzügyi lerongyolódásunk pedig ezentúl is minden produktív kezdeményezést meghiusít. És mégis — úgy látszik — kezd már lassankint megindulni a lelki átformálódás folyamata, amely azt a meggyőződést kell, hogy váltsa ki mindenkiben, hogy a mai vigasztalan állapotból egyetlen kivezető út lehetséges és ez: a jóvátétel, azonban nem a békeszerződések, hanem a békeszerződések egymásra halmozott igazságtalanságainak

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

jóvátétele. A nagy sötétségen keresztül hajnali sugárként kezdenek kibontakozni egy jobb és vigasztalóbb jövő képének körvonalai. Így értékeljük legalább a mult esztendőben bekövetkezett azt az eseményt, amelyhez hónapoknak szívós küzdelme után az év végén jutottunk el, s amely szerint a Népszövetség és a Reparációs Bizottság megegyeztek hazánk gazdasági talpraállításának programmjában és így meg van vetve az alapja annak, hogy valutánk stabilizációjával gazdasági életünk normális funkcióképességét és ezzel fejlődésének lehetőségeit visszanyerje. A szanálási programmnak egyik legsarkalatosabb pontja tudvalevőleg a külföldi kölcsön, amely lehetővé teszi államháztartásunk egyensúlyának helyreállítását, amelynek sikerében csak a kishitűek és mindent mindig sötéten látók kételkedhetnek.

Mi ezzel a helyzettel szemben nem ismerhetünk más feladatot, mint továbbra is megtenni kötelességünket, verejtékes fáradozással és minden igyekezetünk megfeszítésével résztvenni az újjáépítés munkájában, s tesszük ezt azzal a szent bizodalommal, hogy ha mi is segítünk összeszedni s munkába állítani mindazt az erőt és értéket, ami a nagy földindulásból megmenekült, úgy meg fogjuk vetni sokat hányatott szerencsétlen hazánk helyreállásának és boldogulásának biztos alapjait.

* * *

Faforgalom felszabadítása.

Ami már most a mult esztendőben kifejtett működésünket illeti, úgy a szakma iránt tartozó kötelességünknek tekintettük mindenekelőtt tavaly is folytatni azt a már oly hosszú idő óta annyi állhatatossággal és szívóssággal vitt küzdelmet, amely a hazai fatermelésnek és fakereskedelmi forgalomnak a fennálló megkötöttség alól való felszabadítását célozta. Mint az előző években, úgy az elmult évben is minden egyes kínálkozó alkalmat megragadtunk arra, hogy a szak-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

mának ideirányuló jogos és évek óta sürgetett kívánalmait előtérbe állítsuk és azok teljesülését siettessük érveink és okfejtéseink ama tárgyilagosságával, amely ebbeli akciónkat elejétől fogva jellemezte. Igyekeztünk a kormányzat tényezőit meggyőzni arról, hogy a fakereskedelem feletti kormányhatósági gyámkodásnak semmi oka és célja nincsen és hogy éppen ezért, amiként általános gazdasági életünket, úgy az általunk képviselt szakmát is szabad levegőhöz kell juttatni, s meg kell szüntetni mindazokat a megszorításokat, amelyek a forgalom normális kialakulásának útját állják.

Nem kívánjuk idevonatkozó előterjesztéseinket részletesen ismertetni, mert kerülni óhajtanók az ismétléseket. Érveléseink tenorja azonban az elmult évben is minden egyes alkalommal az volt, hogy azok a közszükségleti kívánalmak, amelyekkel a kormányzat a kötött forgalom fenntartását indokolta, a fatermelés és fakereskedelem megrendszabályozása nélkül sokkal könnyebben elégíthetők ki, hogy a közszükséglet szempontjaival továbbá semmiképen sem lehet indokolni a készletbejelentés és a szállítási igazolványoknak kényszerét, valamint az ügyletkötési díjaknak fizetési kötelezettségét. Ez utóbbit annál kevésbbé, mert — amiként ezt ismételten kiemeltük — a díjaknak rendszeresítése egymagában véve is a törvényesség szempontjából alaposan vitatható, nem szólva arról, hogy e díjak — tekintve azok forgalmi adó jellegét és azt, hogy a fatermékeket amúgy is igen érzékeny forgalmi adó sujtja — a forgalom indokolatlan megdrágítását eredményezik. Különös nyomatékkal hangsúlyoztuk emellett mindig azt is, hogy ha a kormányzat a közszükséglet igényei iránti — bár szerintünk teljesen alaptalan — aggodalomból mindezek dacára fenntartandónak vélné a teljesen idejét mult s csak a szakma szabad mozgását akadályozó korlátozásokat, úgy egyáltalában nincsen szükség azokra az *intézményekre,* amelyek e korlátozások végrehajtására szolgálnak és amelyek a háborús gazdálkodásnak csökevényei gyanánt illeszkednek rá a forgalomra.

A kir. kormányzat e sürgető fellépésünkkel szemben — jóllehet abban a hazai erdőgazdaságnak mérvadó faktorai

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tavaly is hathatósan támogattak — a lefolyt évben várakozó álláspontra helyezkedett, mert a faforgalom kötöttségén a mut évben sem változtatott és fenntartotta a kötöttség korrolláriumaként jelentkező intézményeket is; meghagyta nevezetesen a Faértékesítő Hivatalt, sőt a Faértékesítő Hivatal részére fizetendő díjakat, a koronaromlásra való hivatkozással több ízben fel is emelte. Már csupán a jelentésünket követő évben következett be a faforgalom hatósági megkötöttségének fokozatos leépítése, majd annak teljes felszabadítása, ami által ledőltek azok a korlátok, amelyeknek eltávolítását az érdekeltség annyi éven keresztül sürgette.

Mi a magunk részéről — nem kutatván most már azt, vajjon ez a rendelkezés az érdekeltség sürgető óhajának megszívleléséből, avagy a kir. kormányzatnak spontán elhatározásából fakadt-e — mindenesetre örömmel és megelégedéssel regisztráljuk azt, hogy mindazok az akadályok, amelyek a válságos gazdasági viszonyaink közepette amúgy is annyi bajjal és nehézséggel küzdő szakmánk erőinek szabad kifejtését lenyűgözték s a faforgalmat éveken keresztül mesterségesen eltorlaszolták, végre elháríttattak és beszámolónk eme évről-évre visszatérő fejezetét azon óhajtással zárjuk le, hogy a hazánk ipara és kereskedelme számára a sors által kijelölt, ezernyi veszélytől és bajtól övezett meredek úton szerencsésen érje el azt a hegyfokot, amely az ország s evvel szakmánk boldogulását jelzi.

Deviza-ügyek.

Azon korlátozásoknak, amelyek között gazdasági életünknek még mindig vergődnie kell, a legérezhetőbbike tudvalevőleg a devizaforgalom kötöttsége. A devizaellátásnak korlátozásából fakadó bajok a lefolyt évben gazdaságunknak egész területén, de különösen az importra reáutalt szakmáknál érezteték mindent megbénító hatásukat és ebből folyólag egyesületünk működésének is igen tetemes részét abszorbeálták. Állandó küzdelmet kellett folytatnunk a devizaellátás hiányossága miatt, amely különösen a mult év elején március havában kezdett legérezhetőbbé válni; a szóbeli és írásbeli előterjesztések egész tömegével kellett az illetékes tényezőket foly-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

vást ostromolnunk, hogy a devizainség által okozott, mindinkább elviselhetetlenebbé vált égető bajokat legalább némileg enyhítsük. Szünet nélkül kellett kérlelnünk úgy a kereskedelemügyi, mint a pénzügyminiszter urakat, hogy nemcsak a gondozásukra bízott hazai fatermelés és fakereskedelem, hanem a mindinkább veszélyeztetett faellátás szempontjából érvényesítsék befolyásukat abban az irányban, hogy érdekeltségünknek jogos devizaigényei sürgős kielégítést nyerjenek és ezzel üzletük folytatása lehetővé tétessék. Mi is csatlakoztunk a többi érdekképviseleteknek akkor zárt sorokban intézett támadásaihoz, amelyek egyértelműleg hangoztatták a kormányzat illetékes tényezői előtt, hogy amennyire megtámadhatlan volt az a megfontolás, hogy a spekuláció túlzásai ellen, amelyek nagyrészben előidézték koronánk romlását, a devizaforgalom kormányhatósági szabályozása útján kell védekeznünk, éppen annyira vitán kívül áll az is, hogy a külföldi fizető eszközök kötött forgalmát csak akkor és addig lehet fenntartani, ha és ameddig a forgalom legitim tényezői, a termelés és kereskedelem, megkapják azokat a külföldi fizető eszközöket, amelyekre a termeléshez szükséges nyersanyagok, illetve a fontos szükségleti cikkek behozatalánál múlhatatlanul szükségük van. Nem győztük mindenkor elég nyomatékkal hangsúlyozni, hogy mindez fokozottabb mértékben áll az egyesületünkben tömörült érdekeltségre nézve, amely tudvalevőleg a legelsőrendű életszükségletek kielégítésére szolgáló s a hazai ipari termelés nélkülözhetlen nyersanyagát képező termékek behozatalával foglalkozik. Csatlakozva tehát a többi érdekképviseletek e részben előterjesztett kívánságához, mi is kettős irányban kértünk sürgős orvoslást. Mindenekelőtt gondoskodást arról, hogy a magyar fabehozatali érdekeltség már hónapok óta esedékes külföldi tartozásait rendezhesse, mert e nélkül nem számíthat arra, hogy kötéseit lebonyolíthassa, de ettől eltekintve, hitele és mindennél előbbre helyezett üzleti jó hírneve és becsülete is megkövetelik azt, hogy esedékes kötelezettségeinek megfelelhessen. Ebből a célból annak a minden oldalról felhangzott óhajnak a teljesítését sürgettük mi is, hogy engedtessék meg szakmánk érdekeltjeinek,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

hogy igazoltan lejárt tartozásaikat a külföldi árú hitelezőinek magyarországi számlájára lefizethessék, illetve az ekként lefizetett összegek hitelezőik javára átutalhatóvá tétessenek. Ha ez meg nem történik, — így szólottunk — úgy készleteinket feléljük és lehetetlenné lesz téve azoknak koronánk sajnálatos folytonos zuhanása miatt mind nehezebbé való utánpótlása is.

Mindezen demonstrativ és határozott fellépésünk azonban — sajnos — csak kevés pozitív eredményt hozott. A faigénylések helyesebb adminisztrációja szempontjából sikerült ugyan elérnünk a mult év elején azt, hogy a faigénylések elbírálására — tekintve azok rendkívüli fontosságát — egyesületünk belevonása mellett a mult évi jelentésünkben már ismertetett összetételben külön albizottság szerveztetett s a bizottság igyekezett nehéz feladatának legjobb tudása és lelkiismerete szerint megfelelni, különösen abban az irányban, hogy az összes igénylések a bizottság ellenőrző retortáján menjenek keresztül. Azonban a devizaellátás eme adminisztrativ könnyítés dacára sem javult. A mult év június havában a Devizaközpont — csupán a megérkezett árúk után bejelentett és elismert igényekre — leiben értékelve 135·5 millióval tartozott, amely elég jelentékeny összigénynek kielégítésére a Devizaközpont hetenkint csupán 3 millió lei értékű devizát bocsátott az egész fakereskedelem rendelkezésére s ezen nem változtatott, annak dacára, hogy úgy mi, mint maga az albizottság hivatalos tényezői számtalanszor és a kellő eréllyel sürgették a ki nem egyenlített igényekkel szemben valóban nevetségesen csekélynek mutatkozott heti 3 milliós ellátmánynak felemelését. Nem volt tehát ily gazdálkodás mellett egy cseppet sem meglepő az az eredmény, hogy a fakereskedelmi kontingens részére kielégítendő hátralékoknak leire átszámított összege -- értve azonban ez alatt csupán a már megérkezett áruk utáni, tehát a már rég esedékes vételártartozások kiegyenlítésére fordítandó volt hátralékos igényeket — 1923. szeptemberében már 231·5 millióra szökött fel.

Az ilyen módon havinaszerűen továbbnövekedett óriási hátrálékoktól a Devizaközpont mult év november havában azzal a hivatalos fórumhoz valóban nem méltó fogással igyekezett

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

szabadulni, hogy a pénzintézetek útján körlevéllel felszólította az összes érdekelteket, mikép elismert, de még ki nem elégített s mult évi július 31-ike előtt beérkezett árukra vonatkozó igényléseik fenntartását záros határidőn belül jelentsék be azzal, hogy az igények fenntartása esetén azok a belföldi korona bázisán átszámítva kielégítést nyerjenek; ha pedig a felek nem nyilatkoznának, vagy pedig kiutalt devizák felett 3 napon belül nem rendelkeznének, úgy az igénylések érvényüket vesztik. Ezzel az intézkedéssel a Devizaközpont nyilván azt célozta, hogy az érdekelteket, akiknek igényeit hónapokon keresztül rendezetlenül hagyta, egyszerre megrohanván a devizák felkínálásával — még pedig nem is a zürichi, hanem a belföldi koronajegyzésre átszámított alapon —, ilyen módon őket azon kényszerhelyzet elé állítsa, hogy vagy vegyék át a horribilis fizetési kötelezettséggel járó devizáikat, vagy pedig igényleseikről mondjanak le. A Devizaközpontnak ez az eljárása az érdekeltség összességéből egyértelmű jogos felháborodást váltott ki, mert az érdekeltség méltán követelhette azt, hogy a szóban levő hátrálékos igénylések nem egyszerre, hanem méltányosan megállapítandó több részletben nyerjenek kielégítést. A tárgyalásokat evégből szakmánk képviseletében mi is megindítván, azok eredményeként az egyesületünk kebelében 1923. évi november hó 23-án tartott tagértekezlet határozatából sikerült a Devizaközpont vezetőségével oly megállapodásra jutni, amely szerint a tagtársaink által fenntartott szóban levő igények megfelelő részletekben elégíttessenek ki. Az ilyen módon lebonyolított akció eredményeként az egyesületünknél bejelentett július 31-ike előtti időből származó igények 1,472.000 svájci frank erejéig kielégítést találtak.

Mondanunk sem kell azonban, hogy a devizaellátás elégtelenségéből származó súlyos kalamitások sorozata mindezzel nem zárult le. A Devizaközpont koronánknak később, már e jelentésünk évén túl eső időben beállott újabbi leesése után szakított ugyan azon szerencsétlen politikával, amely szerint a devizákat állandóan azok tényleges értékén alul jegyezte és igyekezett a külföldi és ú. n. belföldi korona közötti különb-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

séget a devizák kurzusának megfelelő színvonalra való felemelésével kiegyenlíteni. A devizaszolgálat azonban eredendő szervi hibái mellett továbbra is tökéletlen kellett, hogy maradjon, mert nem birta a legitim igényeket teljes mértékben kielégíteni. Ezeket a visszásságokat csakis a devizaforgalomnak érdekeltségünk által is sürgetett teljes szabaddátétele fogja végleg megszüntethetni, a kötöttségből származó hátrányok pedig a végleges leépítésig csak úgy lesznek kiegyenlíthetők, hogy a legitim importigényekre nézve meg fog engedtetni a devizáknak szabad forgalomban való bevásárlása és a Devizaközpont csupán ezen igényeknek kontrolljára fog szorítkozni. Az érdekeltség joggal elvárhatja, hogy a rekonstrukciós törvénynek intézkedései és a genfi bizottságnak ezzel kapcsolatban elfogadott ajánlásai alapján a devizaforglom ilyen irányú szabaddátétele végre valósággá fog válni és hogy az érdekeltség ezáltal végre meg fog szabadulni azon tömérdek kellemetlenségtől, zaklatástól s méltánytalanul elszenvedett károktól, amelyeket a devizaellátás kötöttsége neki a multban okozott.

Nem végezhetjük jelentésünket anélkül, hogy őszinte köszönetünket ne nyilvánítsuk ezen a helyen a Devizaközpont mellett működő faalbizottság elnökének, *Pfeiffer Gyula* miniszteri tanácsos, tagtársunknak, aki oly önzetlenül s annyi erővel és szívóssággal szállott síkra a szakmánk érdekeiért és mindenkor oly lelkesen fáradozott a bajok enyhítésén.

MÁV. talpfaellátása.

A fakereskedelmi forgalom kötöttségének prohibitiv hatásai a lefolyt évben egyebek között a talpfatermelés és a MÁV. részére való talpfaszállítások körül voltak még érezhetők. A kormányzat tudvalevőleg akként vélte a MÁV. talpfaszükségletét biztosítani, hogy Csonka-Magyarország megmaradt kis erdőállományát, amely talpfatermelésre csak korlátolt mértékben használható fel, a MÁV. talpfaszükséglete fedezésének szolgálatába állította, mely intézkedés ellen bizonyára nem volt észrevétel tehető. A kormányzat azonban egyúttal — amint ez tudva van — zár alá vette a talpfatermelésre alkalmas rönköket és rátette kezét a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

kész talpfára is. De ez még csak a kisebbik baj lett volna. A nagyobb baj az volt, hogy a MÁV. szükségletének fedezetére igénybe vett talpfarönkök és az ebből készüő talpfák oy alacsony áron vétettek igénybe, illetve át, hogy ezen átvételi árak a termelőknek még önköltségeit sem fedezték. Ez ellen az eljárás ellen a lefolyt év elején is fel kellett szólalnunk.

Előterjesztéssel élve a MÁV. igazgatóságához, rámutattunk arra, hogy a MÁV. által a belföldi talpfákért akkortájt fizetett árak semmikép sem fedezik a szállító cégeknek a korona akkori lehanyatlása által folyvást fokozódott termelési költségeit. Ezért nyomatékkal figyelmeztettünk arra, hogy a belföldi talpfák árait megfelelő nivóra kell felemelni, ha azt akarjuk, hogy a MÁV. belföldön is kapjon talpfát, ami pedig — miként ezt kiemeltük — nemcsak a MÁV.-nak anyagi érdeke, hanem tekintve a külföldi talpfák beszerzéséhez megkívántató devizaszükségletnek a belföldi beszerzés lehető fokozása esetén előálló csökkenését, egyenesen parancsoló szükséggé vált gazdasági és pénzügyi érdek is. E beadványunkban megjelölve ezután azon minimális tételeket, amelyek mellett a talpfák átvételi árait megállapítandónak tartottuk, előterjesztést tettünk arra nézve, hogy a korona árfolyamának folytonos fluktuációjára való tekintettel, a szerződésileg megállapított árak a fizetés idejében jogosan követelhető árakkal hozassanak némi összhangzásba oly módon, hogy az átvételi árak a szerződésköteskori koronaárfolyamhoz viszonyíttassanak; egyúttal azt a kérést terjesztettük elő, hogy a MÁV. igazgatósága a szállító érdekeltekkel együtt, egyesületünk belevonása mellett állapítsa meg az árakat a folyamatban levő szállításokra nézve. Ugyanezen előterjesztésünkben végül felhívtuk a figyelmet arra, hogy a MÁV. tegye már végre megfontolás tárgyává azt, mikép talpfaszükségletét az összes akkortájt fennálló korlátozások és kenyszerintézkedések félretételével nyilvános árlejtés, illetve pályázat útján szerezze be, illetve a kereskedelmi kormányzatnál ily irányban tegyen előterjesztést.

Ezen előterjesztésünkre nézve — jóllehet az az erdő- és faügyek kormánybiztossága részéről támogattatott, — a MÁV. igazgatóságától azt a választ kaptuk, hogy az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

általunk a belföldi talpfa- és rönkfaárakra nézve javasolt egységárak túlmagasak és kérésünket csupán annyiban teljesítette, hogy elrendelte, mikép az átvételi árak a koronaárfolyam mindenkori változásához viszonyítva állapíttassanak meg, közölvén velünk azt, hogy a szállítást teljesítő termelőkkel való mevegyezés alapján úgy a talpfáért, mint a rönkfáért a szerződésben megállapított egységárakat a magyar koronának 0·225 centimos zürichi paritásra visszavezetve fogja a szállítóknak fizetni.

Minthogy a talpfaforgalom kötöttsége folytán előállott visszásságok ezáltal természetesen szüntek meg, fenti előterjesztésünket követőleg indíttatva éreztük magunkat a kereskedelmi kormányzathoz újból felterjesztést intézni a MÁV. talpfaszükségletének nyilvános pályázat útján leendő beszerzése iránt teendő intézkedés tárgyában.

E beadványunkban rámutattunk arra, hogy a MÁV. a békeidőkben, de még a háborúnak első felében is talpfaszükségletét mindenkor nyilvános pályázat útján szerezte be és a pályázat és szállítási feltételeket akként határozta meg, hogy — amiként ez más európai államokban szokás — a belföldi származású anyagok külföldiekkel szemben előnyben részesíttessenek. Részletesen taglaltuk ezután az ezen rendszerrel a háború befejezését követő összeomlás idejében való szakítás, s az annak helyébe lépett kényszerintézkedések, nevezetesen a talpfák kényszertermelése, másrészt a talpfarönkök és kész tálpfák lefoglalása által előidézett káros hatások sorozatát. Utaltunk ezen kényszeintézkedéseknek azon eredményére, amely szerint a MÁV. szükségletének az a része, mely belföldön szereztetett be, az itt beszerezni szándékolt mennyiségen alul maradt, mert az árak megfelelőségének hiányában a termelő talpfatermeléstől tartózkodott, mivel különben ezen igen értékes fáit veszteség mellett kellett volna feláldoznia. Számszerűleg kimutattuk azt is, hogy ezen szerencsésnek egyáltalában nem nevezhető beszerzési politikának eredménye volt az is, hogy jelentékeny disparitást idézett elő a hazai talpfatermelők rovására, mert a MÁV. által a belföldi talpfákért fizetett árak — amiként ezt számadatokkal

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

illusztráltuk — még a belföldi tűzifa árát sem érték el. Kifejtettük ezután, hogy a talpfa beszerzése szempontjából annyira visszás és ami érdekeinkre nézve sérelmes helyzeten a kormánynak ez a rendeleti intézkedése sem segített, amely szerint az igénybe vett talpfák árának megállapítását, amennyiben a szállító fél és a MÁV. igazgatósága között e részben megállapodás létre nem jönne, a helyi faármegállapító bizottság hatáskörébe utalta. Az ilyen intézkedés mellett ugyanis — mondottuk — a szabad megállapodás a pénz értékének folytonos változása miatt illuzóriussá válhatik azáltal, hogy a felajánlásra kötelezett fának ajánlatával 30 napig szóban kell állani és ezenfelül várnia kell további 14 napig, amíg a MÁV. a felajánlott mennyiség ára tekintetében megállapodik, vagy amíg ilyen megállapodás hiányában a helyi faármegállapító bizottság határozata jogerőre emelkedik. A termelési költségeknek pénzünk vásárlóerejében beálló folytonos változások következtében ki nem számítható emelkedése mellett azonban — így argumentáltunk — a feleket ilyen lekötöttségben tartani szerintünk annál kevésbbé lehetséges, mert a lekötöttség — hangsúlyoztuk — mindenre inkább, csak arra nem alkalmas, hogy a fatermelőket talpfa előállítására ösztönözze. Az egyedüli kivezető utat ezek után, ha a MÁV. talpfaszükségletét biztosítani és az érdekelteket az őket eddig ért károsodástól megóvni, talpfarönkök termelésére és talpfák előállítására bírni akarjuk, csakis abban mondottuk megtalálhatónak, ha a MÁV. az összes jelenleg fennálló korlátozások és kényszerintézkedések félretételével a folyó idényben szállítandó belföldi talpfa árainak egyidejű revizió alá vétele mellett ismét visszatér a talpfa beszerzésének a háború előtt követett rendszeréhez, a talpfának nyilvános árlejtés, illetve pályázat útján leendő fedezéséhez. Szükségesnek tartottuk ezt az expedienst azért is, hogy ilyen módon a m. kir. államvasutak a belföldi talpfa beszerzési lehetőségének minél nagyobb kihasználása mellett talpfavásárlásainál is minél kevesebb külföldi fizetőeszközt vehessen igénybe; kiemelve e részben azt, hogy a MÁV. az állami beavatkozással történt vásárlások révén amúgyis rengeteg mennyiségű devizát és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

külföldi fizetőeszközt vont el a forgalomtól (amit pedig a szükségelt devizák előre való lefedezése mellett elkerülhetett volna), holott a magánosok beszerzésére oly csekély deviza jut, hogy amellett nem lehet a vállalt faimport-kötéseket lebonyolítani. Előterjesztésünkben oda konkludálunk ezekután, hogy a kereskedelemügyi miniszter úr felügyeleti hatáskörében intézkedjék aziránt, hogy a m. kir. államvasutak talpfaszükséglete nyilvános pályázat kiírása útján fedeztessék, amely pályázatra úgy a belföldi, mint a külföldi érdekeltek meghívassanak, a szükséglet pedig a legalacsonyabb ajánlattevőtől az ajánlott árak sorrendjében fedeztessék; tekintettel továbbá arra, hogy a m. kir. minisztériumnak a talpfák lefoglalása és árának megállapítása tekintetében fennálló rendeletei ilyen nyilvános pályázat kiírását és megejtését, ha nem is akadályozzák, de annak eredményét mindenesetre kérdésessé teszik és hogy továbbá az ezen rendeletben foglalt korlátozásokra nyilvános pályázat esetén szükség sincsen, mert az abban az esetben érvényesülő szabad verseny mellett a MÁV. szükséglete feltétlenül és előnyösen biztosítható lesz: az volt a kérésünk, hogy a szóbanlevő korlátozásokat magukban foglaló kormányhatósági rendeletek hatályon kívül helyeztessenek.

Megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy a miniszter úr ebbeli kérelmeinket figyelembe vette, amennyiben a MÁV. talpfaszükségletének beszerzése céljából nyilvános árlejtést rendelt el, amely módozat mellett egyúttal hallgatólag hatályon kívül helyeztettek azok a korlátozások is, amelyek a MÁV. részére igénybe vett talpfarönkök és talpfák lefoglalásában és az utóbbiak árának hatósági beavatkozás útján leendő megállapításában nyilvánultak.

Adóügyek. Az elmult esztendő adójogi alkotások terén meglehetős termékenynek mutatkozott. A mult év elején lépett életbe többek között az általános kereseti adó, az év végével pedig a társulati adóról szóló törvény. Bizonyára nem lehet a hivatása ennek a jelentésnek mindezeket az adójogi intézkedéseket méltatni; annyit azonban a mi érdekeltségünk nevében is meg kell állapítanunk, hogy mindezen adóügyi rendelkezések

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

az adózó polgárság — s főleg az ipar és kereskedelem — teherbiró-képességét a lehető legnagyobb mértékben próbára tették. Fokozta ezt a súlyos teherpróbát az a financiális kormányzati intézkedés, amely szerint az 1922. és 1923. évekre a jövedelem- és vagyonadó kivetése elmaradt és e helyett a pénügyi kormányzat az 1921. évi adók alapján szorzószámok alkalmazásával rendelte el az adók megállapítását. Az adózó publikum körében az adóknak ilyetén merően mechanikus módon való felemelése jogos ressensust keltett, de bármennyire is igyekeztek az érdekeltségek ezen rendszer hiányait és óriási igazságtalanságait feltárni, a tett intézkedések mégis érvényben hagyattak és végrehajtattak, ami természetesen a szorzószámok elvének rideg alkalmazása mellett az adózóknak igen súlyos megterhelését idézte elő.

Egyik kiemelkedő fejezete az elmult év adóügyi rendelkezéseinek a *tásulati adótörvény végrehajtásáról* szóló utasítás, amely a törvény életbeléptetése utáni tizedik hónapban látott napvilágot.

A végrehajtási utasítás bizonyos intézkedéseivel kapcsolatban külön előterjesztést kellett tennünk. A társulati adótörvény 14. §-a ugyanis egyebek között azon intézkedést tartalmazza, hogy a vállalatok mérlegük és adóbevallásaik elkészítésénél jogosítva vannak az adóévet megelőző év mérlegében kimutatott anyagkészlet és áruraktármennyiség értékelése tekintetében bizonyos kedvezőbb elbírálást igényelni annál, amelyet az évközben beszerzettnek vagy előállítottnak tekintendő árukra és anyagokra kell alkalmazni. A törvénynek ezen intézkedése alapján a végrehajtási utasítás (V. U.) 59. §-a a jelzett rendelkezés gyakorlati keresztülvitelére vonatkozólag megengedte az áru- és anyagkészletek olyképen való csoportosítását, hogy az egyes csoportokba tartozó áruk és készletek egységesen és összesítve legyenek értékelhetők. E csoportosításnak a módját azonban, valamint azt is, hogy a nyersanyagok, félgyártmányok és készgyártmányok milyen mértékben és korlátok között helyettesíthetik egymást, a V. U. szerint a pénzügyminiszter egy külön rendelettel való szabályozás számára tartotta fenn. Ennek a rendeletnek ki-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

bocsátása tekintetében egy részletes és kellően indokolt javaslatot dolgoztunk ki, amelyet a pénzügyminiszter úr elébe terjesztettünk. A kilátásba helyezett rendelet azonban a mai napig sem látott napvilágot.

A társulati adó életbeléptetése alkalmából szükségesnek tartotttuk a tagtársakat az e részben alkotott jogszabályoknak figyelembe jövő rendelkezései felől tájékoztatni és őket megfelelő kitanítással ellátni. Hasonló eljárást követtünk az általános kereseti adóra vonatkozó törvénynek a mult év elején történt hatálybalépése alkalmából, amikor a törvény és a V. U. ismertetése céljából felkérésünkre *dr. Lénárt Vilmos,* a Gyosz adóügyi referense tartott alapos és rendkívüli becses tájékoztatást nyujtó felolvasást.

Forgalmi adó.

A forgalmi adó kontroverz kérdései működésünk lefolyt esztendejében is sok sérelmet okoztak érdekelteinknek.

A forgalmi adósrófnak a végsőkig való megfeszítése (a forgalmi adóbevétel a nyilvánosságra jutott adatok szerint a mult évben kb. 40 millió aranykoronára rugott, tehát a ca. 25 millió aranykoronát tevő egyenesadóbevételnek mintegy 60%-át tette ki) szinte elviselhetetlenné tette mindazokból a fogyatékosságokból fakadó visszásságokat, amelyeket a forgalmi adócodex tartalmaz, s amelyet előkelő pénzügyi szakférfiak helyesen hasonlítottak össze azzal az anatómiai lóval, melyen az összes betegségek illusztrálva fellelhetők. Az adókivetés tökéletlenségétől egészen a behajtással kapcsolatos súlyos anomáliákig, minden szervi hibát meg lehet találni a forgalmi adóról szóló jogszabályokban s ezt a rendszert betetőzi az érdekeltség egyeteme által annyiszor eltörölni kért s külön méltatásra nem szoruló jutalékrendszer.

(A törvény és végrehajtási utasítás eme fogyatékainak jellemzéseül hivatkozunk a közigazgatási bíróság egy kíváló tagjára, akit, azt hisszük, nem lehet a törvénnyel szemben való elfogultsággal vádolni és aki a forgalmi adó jogszabályairól egyebek közt azt állapítja meg, hogy „a törvényről. amely kihirdetése napján a legtökéletesebb alkotásnak képzelte magát, életbeléptetésének már első hetében kisült, hogy *megfelelő elő-*

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

készítés hiányában a jogkérdéseknek egész légióját szabályozatlanul hagyta, s hogy a hivatalos vélemény és a közfelfogás ilyen körülmények között nem tehetett egyebet, mint azt, hogy a megalkotott törvényt kerettörvénynek nyilvánította, amely a judikatura *adminisztráció* és a jogfelfogás *belerakhatta mindazt, ami belőle kimaradt".)*

A mi szakmánkat különösen érintő forgalmi adó kérdések közül a *külföldi vállalatok importszállitásai* utáni forgalmi adó ügyéről kell részletesebben beszámolnunk, amelyben az elmult évben is folytatnunk kellett széleskörű akciónkat.

Előző jelentésünkben már részletesen tárgyaltuk ezt a problémát. Ismertettük ama előterjesztésünket, amelyet e részben elsőízben intéztünk a pénzügyminiszter úrhoz és amelyben azon jogos várakozásunknak adtunk kifejezést, hogy a pénzügyminiszter úr a kérdést a mi előterjesztésünk szellemében rövidesen tisztázni és ezzel érdekelteinket megóvni fogja ama súlyos károsodástól, amelyek a jelzett szállítások után igényelt forgalmi adónak szerintünk jogos ok nélkül, sőt visszahatólagosan és többszörösen való kivetése által érné őket.

Ezen várakozásunkban azonban csalatkoznunk kellett, mert a kérdés az egész elmult esztendőben — de még mai napig sem — nyert megoldást; sőt a pénzügyi kormányzatnak ebben a kérdésben tanusított megatartása még fokozta a megoldás nehézségeit. A pénzügyminiszter úr ugyanis a mult év közepén (május 25-én) 212.958/1922. sz. a. egy körrendeletet bocsátott ki, amelyben a közigazgatási bíróságnak abban az időben kelt határozata alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a külföldi cégek a belföldi közegeik (képviseleteik, irodáik stb.) közvetítésével eszközölt importszállítások után a vámmal kapcsolatban befizetett forgalmi adón kívül az első belföldi áruszállítást terhelő adót is leróni kötelesek. Noha azon közigazgatási bírósági döntés, amelyből ez a rendelkezés kiindult, meggyőződésünk szerint nem hagyhatott fenn kétséget aziránt, hogy csupán a *vámköteles* árunak belföldön leendő első forgalomba helyezése után esedékes adó fizetési kötele-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

zettségét állapította meg, a pénzügyminiszter úr mégis a rendeletben felhivást intézett a belföldön állandóan nem tartózkodó *összes*, tehát úgy a vámköteles, mint vámmentes importtal foglalkozó külföldi keresetűzők belföldi közegeihez, képviselőihöz, bizományosaihoz, hogy a rendelet közzétételétől számított 30 nap alatt adjanak vallomást a külföldi cégeknek általuk belföldön lebonyolított üzleteiből származó bevételéről és ugyanezen határidő alatt, a különbeni törvényes következmények terhével fizessék be a forgalmi adót és az előírt adópótlékot.

Ez a rendelet arra késztetett bennünket, hogy a szóban levő kérdésnek tisztázása és megfelelő rendezése érdekében leendő sürgős intézkedéstétel céljából ismételten a pénzügyminiszter úrhoz forduljunk. Beadványunkban kifejtettük, hogy a mi megállapításunk szerint a pénzügyminiszter rendelkezése az általunk képviselt figyelembejövő érdekeltekre nézve nem terjed ki, mert azok *vámmentes* áruk behozatalát közvetítik, lévén az általuk importált fatermékek (leszámítva egyes iparilag előállított feldolgozott faanyagokat, amelyekben azonban éppen a magas vám miatt behozatal egyáltalában nincsen) valamennyien vámmentesek. Szükségesnek tartottuk azonban ezen alkalommal is nyomatékkal megállapítani és hangsúlyozni, hogy a törvény azon rendelkezése, amelynek nyomán a pénzügyminiszter úr rendeletében kijelentette, hogy a vámköteles behozatal alkalmával lerovandó forgalmi adón kívül az adót az első belföldi áruszállítás után is le kell róni, nézetünk szerint minden félreértést kizárólag és egyesegyedül a vámköteles behozatalra vonatkozik, mert a vámmentes behozatalban és így az általunk képviselt érdekeltség által lebonyolított behozatalban is, a forgalmi adókötelezettség csak a belföldön történt első átruházás után áll be. Újabbi, a törvényből és végrehajtási utasításból, valamint a bírói gyakorlatból merített jogi érvekkel támasztottuk alá ezen tételnek helyességét, utalván különösen a közigazgatási bíróságnak már mult évi jelentésünkben idézett határozatára, amelynek helyes és világos kijelentése szerint a külföldi cégnek vámmentesen eszközölt faanyag szállítása feltétlenül adó-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

mentes; adómentes tehát akkor is, ha a behozatal valamely önálló kereseti tevékenység eredménye és adómentes marad akkor is, ha a behozatalt akár maga a külföldi cég eszközli, akár pedig az utóbbi valamely belföld közege közvetíti. Ugyancsak jogi érvekkel cáfoltuk a pénzügyi hatóságok részéről megnyilvánult azt a felfogást, amely szerint az adómentes behozatal a fenti jogszabállyal ellentétben adókötelessé változik át akkor, ha abba a külföldi cégnek valamely belföldi közege kapcsolódik bele. Ezenkívül újból nyomatékkal felhívtuk a pénzügyminiszter figyelmét arra, hogy amennyiben várakozás ellenére is azt állapítaná meg, hogy a külföldi cégek belföldi közegeik közvetítésével lebonyolított vámmentes áruszállítások után forgalmi adót tartoznak fizetni s a belföldi közegeket az ilyen forgalmi adótartozásokért felelőssé tenné, úgy ez közgazdasági, államháztartási és szociális szempontból, de főleg hazánk faellátására nézve egyenesen kiszámíthatatlan következményekkel járna. Ismételten rámutatunk itt arra, hogy az ilyen adóztatás egyenesen versenyképtelenné tenné a belföldi expozitúrával biró külföldi cégeket, szemben azokkal, akik itt állandó képviseletet nem tartanak s ezért adót sem fizetnek, s hogy az ilyen adóztatás ekként egyenesen a belföldi expozitúrák feloszlatásához vezetne; nem szólva arról, hogy a külföldi cégek nem is tudnák vállalni a jövőre nézve a saját országukban netán már megfizetett forgalmi adón kívül itt fizetendő forgalmi adó terhét, még kevésbbé a visszamenőleges időre bekövetelt és milliókra menő oly adókat, amelyekért belföldi közegeik szavatolnak, de amelyeket ma már a vevőre áthárítani képtelenek. Ezért tehát előterjesztésünkben egy kiegészítő rendeletnek kibocsátását kértük abban az értelemben, hogy a vámmentesen behozott faanyagok — tekintet nélkül arra, vajjon azok közvetlenül a külföldi szállító cég vagy pedig annak valamely belföldi közege (irodája, telepe, megbizottja stb.) útján kerülnek forgalomba — csupán a behozatal után történő első továbbeladás alkalmával essenek forgalmi adó alá. Utasítani kértük továbbá a pénzügyigazgatóságokat, hogy az eljárást a vonatkozó esetekben a pénzügyminiszter úr további döntéséig meg

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ne indítsák, illetve a már megindított eljárást haladéktalanul függesszék fel.

Eme előterjesztésünk osztozott ama mozgalom sorsában, amelyet a kérdésben érdekelt többi szakmák nevében a vezető érdekképviseletek indítottak meg (amelyek — a vámköteles áruk behozatalával kapcsolatban ugyan — de szintén a követelt s jogalap tekintetében legrosszabb esetben is vitás forgalmi adó újbóli s főleg annak visszamenőleges időre való lerovását sérelmezték). Jóllehet ugyanis az e tárgyban mult év szeptember havában egyesületünk részvétele mellett is megtartott pénzügyminiszteri ankéten az érdekeltek valamennyien az itt tárgyalt forgalmi adó kivetése ellen foglaltak állást s követelték, úgy a vitás kérdésnek, mint általában, a forgalmi adójogban felmerült összes zavaros intézkedéseknek rendeleti úton való sürgős tisztázását s a gyakorlatban adódott visszásságoknak — különösen a jutalékrendszernek — megszüntetése mellett a törvény gyökeres reformálását: az érdekeltek eme egyöntetű és céltudatos eljárása csupán azt eredményezte, hogy a pénzügyminiszter úr fenthivatkozott rendeletében az adó visszamenőleges befizetésére s lerovására vonatkozó határidőt több ízben, legutóbb 1923. november 30-ig meghosszabbította; ezen határidő lejárta után pedig a sajtóban közzétett félhivatalos nyilatkozat formájában kijelentette, hogy a határidőt — tekintettel a tárgyalt kérdésnek küszöbön álló legislatív úton való rendezésére — meghosszabbítani nem fogja ugyan, de utasította a pénzügyi hatóságokat, hogy a behajtást az ilyen ügyekben tartsák függőben. Mindez azonban — úgy látszik — csak ígéret maradt. A kérdés csak úgy, mint a forgalmi adó vitás eseteinek végnélküli sorozata mai napig sem nyert megoldást, mert az idevonatkozó javaslat, úgy látszik, még mindig a pénzügyminiszteri bürók íróasztalfiókjában porlad, annak dacára, hogy az összes érdekeltségek egyértelműen és állandóan sürgetik a rendezést, és hogy egyesületünk is mérvadó helyen számtalanszor is tárgyalt s emelte fel sürgető szavát az ügy elintézése érdekében.

Annak az igéretnek, amely szerint az újabb jogszabályok

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

megalkotásáig a pénzügyi hatóságok utasítást nyertek a vonatkozó forgalmi adótarozások behajtásának felfüggesztésére, — úgy látszik, — a gyakorlatban szintén nem sikerült érvényt szerezni, mert a hatóságok a pénzügyminiszter úr ezen kijelentése dacára is folytatták az itt tárgyalt forgalmi adóügyekben a behajtási eljárást s a már ismeretes eszközökkel arra kényszerítették az illető érdekelteket, hogy a jogosulatlanul követelt forgalmi adókat többszörön megfizessék.

A magunk részéről mindezek dacára nem vagyunk hajlandók a küzdelmet igazságos ügyünk érdekében feladni és számítunk arra, hogy a pénzügyminiszter úr az államháztartás egyensúlyáról szóló törvény tető alá hozása után legelső feladatának fogja tekinteni a forgalmi adórendszernek összes kontroverz problémáit végleges megoldáshoz juttatni, kinövéseit lefaragni, s ez alkalommal szakmánknak jogos sérelmeit is megfelelően orvosolni.

Vámügyek.

Az *új autonóm magyar vámtarifa* megalkotását tárgyazó munkálatok a lefolyt évben befejezést nyertek, amennyiben a kereskedelemügyi miniszter úr az érdekeltségek hozzászólása alapján lefolytatott tárgyalások anyagának felhasználásával elkészítette a vámtarifának előadói tervezetét, amely egyesületünknek is megküldetett véleményezés céljából.

Elégtételünkül szolgál annak konstatálása, hogy az annyi tárgyalást és megbeszélést igényelt tervezet általában figyelembe vette szakmánk részéről a vámtarifatervezetnek az erdőgazdaság termékeire vonatkozó fejezetében az egyes tételeknél felsorolt kívánalmakat.

A tervezet mellőzte mégis azon előterjesztésünket, amely szerint a tarifatervezet 204. tétele alá eső lombos fűrészelt fa 100 kg.-kint 0·5 aranykorona vámmal rovassék meg. Ezért tehát újabb beadvánnyal fordultunk a kereskedelemügyi miniszter úrhoz, melyben tájékoztattuk arról, hogy a lombfafűrészáru megvámolása tekintetében egyesületünk annak idején nemcsak a gyáripari érdekeltség felfogásával szemben képviselte a kisebbség álláspontját, hanem a kérdés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tekintetében saját érdekeltségünk kebelében is megoszlottak a vélemények; ez a véleménykülönbség azonban azóta megszünt, mert az érdekeltség egyhangúlag arra az álláspontra helyezkedett, hogy az általa képviselt fűrészipar szempontjából a lombos fűrészelt áru megvámolása szükségesnek mutatkozik. Hivatkoztunk e részben előző beadványaink fejtegetéseire, amelyek során kimutattuk, hogy Csonka-Magyarország megmaradt erdőségeinek egyedüli jelentős részét a lombfatermelés képviseli és hogy a hazai fűrészipar nemcsak az erdőkitermelési üzemekkel kapcsolatban, hanem anélkül is — különösen a fővárosban megtelepült (s számban is örvendetesen gyarapodó) gőzfűrészüzemekben — igen tekintélyes mennyiségű lombfatermelvényt állít elő, amelyeknek védelme szempontjából a javasolt vámtételt annál indokoltabbnak jeleztük, mert e vámtétel összhangzásban áll a küföldnek azzal az intézkedésével, hogy a fel nem fűrészelt rönkanyag kivitelét vagy egyáltalában nem engedi meg, vagy olyan magas kiviteli illetékkel sujtja a fűrészelt fával szemben, hogy a rönkkivitel a lombfáknál teljesen lehetetlenné válik.

Külön előterjesztések keretében tettük szóvá a nyers parkétafa és a furnirok elvámolására vonatkozó intézkedéseket, ahol a vámtételek mértékét kifogásoltuk. Végül a tarifatervezettel szemben tett előterjesztésünk során kértük a tarifa helyes végrehajtása, különösen a szöveg értelmezése körül felmerülő kételyek eloszlatása szempontjából oly fontossággal bíró *szövegmagyarázat* tervezetének annak idején leendő előzetes bemutatását, hogy ahhoz érdekeltségünk nevében hozzászólhassunk.

A vámtarifajavaslat már csak ezen beszámolónk éve után került a nemzetgyűlés elé s így az a többi érdekeltségekkel egyezően előterjesztett kívánalmunk, hogy a kereskedelmi kormányzat a tarifát törvényhozási úton fogja léptetni életbe, máris teljesült, s a hazánk gazdasági élete szempontjából annyira elhatározó vámtarifajavaslat ezidőszerint tárgyalás alatt áll. Beszámolónk idő- és térbeli korlátai bizonyára nem engedik meg, hogy a javaslathoz további reflexiókat fűzzünk. Csupán annak a reményünknek adunk

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

kifejezést, hogy az ellentétes gazdasági tényezők mérkőzése meg fogja hozni azt az érdekkiegyenlítődést, amely szükséges ahhoz, hogy a készülő tarifa gazdasági megszilárdulásunknak egyik használható instrumentumává váljék.

Ebben a fejezetben kell említést tennünk a *vámkezelési illetékről* is, amelynek kirovása miatt a lefolyt évben sem szüntek meg a panaszok. Dacára ugyanis annak, hogy a pénzügyminiszter úr — amiként erről már előző évi jelentésünkben megemlékeztünk — előterjesztésünk folytán elrendelte, hogy a határszéli vámkirendeltségek a külföldről behozott faanyagokat véglegesen vámkezeljék és a vámkezelési illetékeket az egyesületünk által bejelentett és 10.000 kg.-os vasúti kocsirakományonkint vonatkoztatott értékek alapulvételével a vámkezelés alkalmával szabják ki, a mult évben is számos esetben előfordult, hogy a határszéli fővámhivatali kirendeltségek eme rendeleti utasításhoz nem alkalmazkodtak és így a behozott faküldemények nem a határszélen vétettek kezelés alá, hanem a vámkezelési illeték kirovása a leadó állomáson történt. Eme visszásság megszüntetése érdekében több ízben kellett a fővámigazgatóhoz fordulnunk, aki kérésünk folytán körrendeletileg újból intézkedett, és valamennyi fővámhivatalt és fővámhivatali kirendeltséget utasította, hogy a vámkezelést és a vámkezelési illeték kirovását a hivatkozott pénzügyminiszteri körrendelet értelmében eszközölje.

Minthogy a vámkezelési illeték nemcsak az annak kirovása körül előálló idő- és költségfecsérlés miatt, de az illeték összegének magassága következtében is, ma már igen érzékeny tehernek bizonyult, viszont a nemzetgyülésen oly értelmű kijelentések tétettek, hogy az az alap, amelynek javára a vámkezelési illetékek felhasználtattak, már felszámolás alatt áll, kötelességünknek tartottuk a pénzügyi kormányzat figyelmét felhívni arra, hogy ily körülmények között tegye megfontolás tárgyává a szóban levő vámkezelési illeték megszüntetését.

Külforgalom.

Külkereskedelmi viszonylataink a szomszéd államokkal szemben működésünk lefolyt évében sem nyertek még vég-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

leges rendezést, hanem még mindig a tárgyalások stádiumában maradtak. Igaz, hogy a tárgyalások Romániával és Cseho-Szlovákiával — legalább a félhivatalos híradások szerint — már annyira előrehaladtak, hogy a kötendő szerződések tartalma is végleges megállapodást nyert; mégis a szanálás keresztülvitelére várakozik az a fontos feladat, hogy a kereskedelmi szerződések kérdését tető alá hozza és ezzel megszűntesse ama évek óta tartó bizonytalanságot, amely a szomszédállamokkal való forgalomban érezhető és amely a normális külkereskedelmi forgalomnak kialakulását szintén hátráltatja.

A *Romániával* való tárgyalásokhoz az elmult évben is egy előterjesztés keretében bőséges anyagot szolgáltattunk. Ebben hivatkozással az e tárgyban előterjesztett korábbi emlékiratainkra, a tárgyalásoknál szerintünk követendő vezérmotivumot abban véltük mindenekelőtt megjelölendőnek, hogy Románia felé hazai iparcikkeink számára utat kell nyitni és továbbá oda kell törekednünk, hogy a külföldről Románia felé irányuló tranzitó árukereskedelmet magunkhoz ragadjuk.

Az általunk képviselt érdekeltség szempontjából ezen előterjesztésünkben is részletesen tárgyaltuk a Romániából való fabehozatal ügyét, amely a mi szakmánkra nézve a kérdés tengelyét alkotja. Itt is ismételtük azon változatlanul fennálló kívánalmat, amely szerint Romániának magát korlátlan vám- és illetékmentes fakivitelre kell köteleznie, ellentétben eddigi magatartásával, amely szerint — jóllehet a trianoni békeszerződés következtében igen kiterjedt erdőterületekhez jutott, amelyeket jobbadán tőkeerős nagy fatermelő és faipari vállalatok használnak ki és így Románia minden fanemben és választékban igen nagy, a belföldi szükségletet nagy mértékben meghaladó készletek felett rendelkezik, — mégis egyes választékokra nézve *kiviteli tilalmakat* tart fenn, vagy azok kivitele után olyan magas illetékeket szed, amelyek a kiviteli tilalmakkal egyenlő hatályúak. Így kiviteli tilalom állott fenn és áll fenn ma is a lombfák nagy részére, a kőris-, tölgy-, szil-, hárs-, gyertyán- és diófára. Ezeknek nyers állapotban való kivitelét egyáltalában nem engedélyezik, a hasított vagy fűrészelt állapotban való kivitel pedig engedélyhez van kötve,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

amely engedély azonban egyes fanemekben csak papíron van meg, vagy pedig külön kikötésekkel is módosul, illetve nehezül meg. (A tölgydongára jelesül egyáltalában nem adnak kiviteli engedélyt, a tölgyfűrészárura pedig csak bizonyos záros határideig engedélyezték olcsóbb, de még így sem igénybevehető díjtétel mellett a kivitelt, amely határidő lejártával a fűrészelt tölgyfaanyagot 15.000 lei, tehát olyan magas kiviteli illeték terhelte, amely egyenesen prohibitív kiviteli vám jellegével bír.) Ezenkívül a tölgyfák kivitelére is hasonló korlátozások állanak fenn, a csertűzifának kivitelét pedig egyáltalában nem engedélyezik.

Ezen kiviteli korlátozásokon kívül azonban a Romániából való kivitelnek, tehát a hozzánk irányuló behozatalnak lényeges akadályául jelöltük meg a *kiviteli illetékeket* is, amelyeket a kormány igen nagy mértékben emelt fel, amit még súlyosbított az, hogy a román hatóságok az illetékeknek papírleiben való fizetést egyáltalában nem — még a hozzánk, mint gyenge valutájú ország felé irányuló kiviteli relációban sem — fogadták el.

Mindezek alapján tehát elsősorban felhozandó általános kívánalom gyanánt, — amely teljesen összhangzásba van értesülésünk szerint a romániai érdekeltség kívánalmával is — azt hoztuk fel, hogy az összes kiviteli tilalmak és korlátozások hatályon kívül helyeztessenek, a kiviteli illetékek pedig töröltessenek.

Arra az esetre, ha az érdekeltségnek ezen óhaja keresztülvihetőnek nem mutakoznék, a tarifának megfelelő tételeit tetemesen leszállítandónak mondottuk és biztosítani kértük azt, hogy az újonnan megállapítandó kiviteli illetékek a Magyarországra irányított küldemények után kizárólag papírleiben szedessenek be. A díjtételek mértékének miként leendő megállapítása tekintetében egyes árucikkekre nézve részletes előterjesztést tettünk.

Ugyancsak részletes javaslatokat terjesztettünk elő a lombfákra nézve fennálló kiviteli tilalmakra vonatkozólag, amelyeknek megszüntetését kívántuk, a lombfákat terhelő kiviteli illeték tekintetében pedig azt a követelményt állítottuk

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

fel, hogy ne tétessék különbség az egyes lombfák között, hanem az összes nyers lombfák egyenlő elbánásban részesíttessenek és azokat egyenlő kiviteli díjtételek terheljék.

A tűzifa kivitele szempontjából kértük a csertűzifakivitelnek megengedését s a bükktüzifára fennálló kiviteli illetéktételnek a cser (tölgy) fára leendő kiterjesztése melletti megfelelő leszállítását. Utaltunk itt arra, a tűzifabehozatali forgalomban igen súlyosan érezhető anomáliára, hogy a román kormány a Magyarország felé irányuló tűzifaexportot igen gyakran hosszabb időre beszünteti, ami — értesülésünk szerint — azért történik, hogy a román kormány ilyenmódon kényszerítse az ottani fatermelőket az egyes hatóságok, továbbá a román főváros, a vasutak és egyéb közszükségletek olcsó áron való ellátására. Ezen kényszerintézkedések felett nem óhajtottunk kritikát gyakorolni, azonban hangsúlyoztuk, hogy a jelzett intézkedések a velünk való forgalomra is igen élénk visszahatással bírnak, mert a román szállítók a jelzett kényszerintézkedések által elszenvedett veszteségeiket az exportfára hárítják át. Végül a hazai bőripar szempontjából lehetővé kértük tenni a tölgy- és fenyőcserkéreg behozatalát is, amely igen magas értékvámot fizet és ezáltal a tölgyfa kivitelét Romániából illuzóriussá teszi.

Ezután tárgyalás alá vettük a két állam közötti forgalomnak egyéb általános jellegű kérdéseit amelyekben szakmánk mint legélénkebb összeköttetést fenntartó érdekeltség leginkább érzi a fennálló visszásságokat. E részben a kötendő egyezményben a *reciprocitás* biztosítását kértük különösen a jövőben alakulandó magyar vállalatok részére. Megsürgettük a távbeszélőforgalom helyreállítását, a határátkelésnél, valamint az utazási forgalomban fenntartott korlátozásoknak, s főleg az egyes határállomásokon ma is fennálló vexatorius vizsgálatoknak megszüntetését, amelyek még mindig jelentékenyen megnehezítik a két állam között kívánatos szabad érintkezést.

A közlekedési problémák közül behatóan foglalkoztunk és a kormányzat figyelmébe ajánlottuk a román vasutaknak azon sérelmes tarifapolitikáját, amely szerint a romániai vas-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

utak a külfödi viszonylatokban 50%-kal magasabb tarifákat számítanak, mint a belföldi forgalomban. Részletesen megvilágítottuk azt, hogy ez a tarifapolitika teljes megfordítottja a tarifák megalkotása tekintetében más európai államokban követett azon elveknek, amelyek szerint különösen olyan cikkekre nézve, amelyekben más országok versenyét kell leküzdeni, a kivitelben a belföldi díjtételekkel szemben igen mérsékelt díjtételek alkalmaztatnak. Különösen visszásnak jeleztük ezt a tarifapolitikát a felénk irányuló export tekintetében, mert tudvalevő, hogy a Magyarország felé való forgalomban figyelembe jövő feladóállomások jobbadán Románia perifériáin vannak, s így ezen állomásokról — javarészben Magyarország felé — irányított export részére nézve a jelzett differenciális elbánás a távolság növekedésével egyenes arányban hat. Ennek a tarifapolitikának a súlyos hátrányait — amelyet, ismételjük nemcsak mi, hanem a román faexportőrök is éreznek — növeli az, hogy nekünk a trianoni békeokmány 295. cikkéből folyólag nem is áll módunkban a Románia felé irányuló exporttarifák képzése tekintetében hasonló eljárást követni. Utaltunk Cseho-Szlovákia példájára, mely tudvalevően a kiviteli viszonylatokban igen jelentős kedvezményeket léptetett életbe és azt a sürgősen előterjesztendő kívánalmat állítottuk fel e részben, hogy Románia az exporttarifák és a belföldi tarifák közötti különbséget — legalább a Magyarország felé irányuló viszonylatokban — szüntesse meg.

Foglalkoztunk emlékiratunk ezen fejezetében a román vasúti forgalomnak egyéb bajaival, így a romániai vagónhiánynak a velünk való forglomra gyakorolt kihatásaival. Ezek közé soroltuk a román vasutak azon magatartását, amely szerint azon kocsikat, amelyek azelőtt a Máv. tulajdonát képezték, Románia egyáltalában nem engedte át, holott tudvalevő, hogy a MÁV. saját kocsijait a román vasutak rendelkezésére bocsátja. Ezenkívül szóvá tettük azt az anomáliát is, amely szerint a Magyarország által Romániának átengedet Á. V. Hungária jelzésű kocsikat ugyanazon határállomáson át kell irányítani, amely határállomáson a kocsi eredetileg ke-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

resztülment, amely eljárás a szállítási költségeket igen megdrágítja. Felhoztuk továbbá azt a körülményt is, hogy a Királyháza és Szatmár közötti átmenő forgalomban a Magyarország felé és felől a román vasutak nem bocsátanak rendelkezésre és nem vesznek át kocsikat, jóllehet a cseh-szlovák vasutak a jelzett vonalat kellő számú vasúti kocsival dotálják. Ez az anomália idézte elő azután azt, hogy Cseho-Szlovákiából — az ú. n. Ruszkakrajnából — Románián át Magyarországba és viszont Királyháza és Szatmáron lebonyolítandó tranzitóforgalom nem képes megindulni, holott ez az útirány a magyar faellátás, — hogy egyebet ne említsünk — a MÁV. talpfabehozatala szempontjából igen fontos szerepet játszik. Gondoskodást kértünk tehát arra nézve, hogy mindezek a forgalomban érezhető visszásságok hatályos intézkedésekkel mielőbb megszüntettessenek. Végül figyelmébe ajánlottuk a kormányzatnak a Romániával folytatandó tárgyalások alkalmával a mindkét államban teleppel biró magyar vállalatok kettős adóztatásából előálló sérelmek orvoslását, amely kérdéssel előző évi jelentésünkben már behatóan foglalkoztunk.

A m. kir. kormány a román kormányzattal való tárgyalásokat — mint már jeleztük — befejezéshez juttatta és ámbár a közzétett megegyezés tervezete önként értetődőleg csupán általános érdekű gazdasági és kereskedelempolitikai intézkedéseket ölel fel, mégis reméljük, hogy ezen egyezmény keretében a szakmánk által érvényesített kívánalmak is kellő megoldásban fognak részesülni.

MÁV. tarifa-emelései.

A m. kir. Államvasutak a mult évben is folytatták ama szerencsétlen politikájukat, mely szerint a folyton növekvő kiadásokat egyszerűen a tarifának lineáris emelésével hárították át az ország iparára és kereskedelmére s ezzel végeredményben a fogyasztó közönségre, ahelyett, hogy igyekeztek volna a MÁV. terheit kereskedelmi és pénzügyi vezetés és főleg az adminisztrációnak helyes és a mostani viszonyokhoz alkalmazkodó átformálásával apasztani és a koronaromlás mellett teljesen bizonyára nem mellőzhető tarifadrágításokat mérsékelni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A MÁV. az elmult évben nem kevesebb, mint öt izben (és pedig 1923. április havában 50%, június hóban 50%, augusztusban 150%, novemberben 50%-kal) emelte tarifáit (s az emelések sorozata a folyó évben sem zárult le, amennyiben f. é. február, március és május havában — ez évi június elsejei érvénnyel — 50%-kal drágultak a díjszabások).

Amikor az év elején az első tarifaemelés bejelentetett, az összes érdekképviseletek a budapesti kereskedelmi és iparkamara vezetésével értekezletre gyűltek össze és egyhangúlag elhatározták, hogy tekintettel arra, hogy a tarifák emelése a válságos gazdasági viszonyok közepette egyenesen katasztrófális jellegű, az érdekképviseletek összessége nem is óhajt az előterjesztett tarifaemelés tárgyalásának részleteibe belebocsátkozni, hanem kéri a MÁV. díjszabásainak felemelését arra az időre elhalasztani, amikor a tarifák rendezése a MÁV. díjszabásának organikus reformja keretében megoldható lesz. Sajnos, az érdekeltség súlyos aggályának ilyetén demonstrativ befolyása sem tudta a kormányzatot attól az elhatározásától eltéríteni, hogy a vasúti szállítás díjait feljebb ne emelje, sőt mint mondottuk, a tarifák megdrágítását több ízben is ismételte anélkül, hogy az érdekképviseletek meghallgatását e részben szükségesnek találta volna.

A magunk részéről ily körülmények között kötelességünknek véltük az érdekeltséggel szemben tartozó felelősségünk tudatában — csatlakozva bár az érdekképviseletek egyetemes állásfoglalásához — külön előterjesztés keretében tájékoztatni a kereskedelmi kormányzatot azokról a desiderátumokról, amelyek mellett a díjszabások újabbi, általunk is a legnagyobb mértékben perhorreszkált emelése esetén okvetlenül figyelembe veendők volnának. Ezen előterjesztésünkben statisztikai és egyéb számszerű adatokkal kimutatván azoknak a kalkulációknak helytelenségét, amelyekkel a tavalyi első tarifaemelést a MÁV. igazgatósága indokolta és számszerűleg illusztrálva azt is, hogy a tarifának tervbevett növelése az egyes fatermékeket milyen arányban drágítaná meg, oda konkludáltunk, hogy az emelés a fa díjtételeire vonatkozóan

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

meggyőződésünk szerint nem terjedhet túl azon százalékos emelkedés mértékén, amellyel a díjtételek az előző állapothoz képest növeltettek. Kiemeltük továbbá, hogy a tarifáknak ilyetén megdrágítása is csupán két korrektívummal nyerhet alkalmazást. Az egyik az, hogy a tűzifára nézve vissza kell állítani az addig érvényben volt (azonban a fakormánybiztosság által támogatott előterjesztésünk dacára is megszüntetett) azt a díjkedvezményt, mely szerint a tűzifa az első kivételes díjszabás alá volt sorozva. A második korrektívum gyanánt a hazai fűrészekbe szállítandó gömbfa fuvardíjának a C. osztályból az első kivételes osztályba való sorozása útján való lemérséklését jelöltük meg.

Ezen előterjesztéseink csak annyiban honoráltattak, hogy a fővárosba irányított tűzifaküldeményekre 1923. évi augusztus havában egy — ma is érvényben levő — 20%-os fuvardíjmérséklés engedélyeztetett; a hazai fűrészekbe rendelt gömbfa kedvezményezése pedig az organikus tarifareform — alább érintendő — tárgyalásai alkalmával kilátásba helyeztetett; egyebekben azonban a MÁV. tovább haladt a tarifák mesterséges és mechanikus úton való drágításának útján. Az ezen szerencsétlen és áldatlan tarifapolitika által országunk gazdaságnak okozott nagy sérelmeket egyfelől a MÁV.-nak organikusan újjáalkotott tarifái, másfelől pedig az általános gazdasági és pénzügyi helyzetünket s főleg a MÁV. helyzetét is szanáló átfogó intézkedések lesznek hivatva gyökeresen orvosolni és remélhető, hogy ezek keretében az ország gazdasági közönsége meg fog kíméltetni azoktól a rázkódtatásoktól, amelyeket az állami szolgáltatások között a vasúti szállítási díjaknak is folytonos és ötletszerű megdrágítása eddig előidéztek.

A tarifareform.

Csak a már végrehajtott második tarifaemelés után, mult év közepén fogott hozzá a MÁV. igazgatósága a tarifák organikus reformjának már annyiszor kilátásba helyezett tárgyalásához. A tárgyalások előtt az érdekeltségekhez körkérdések intéztettek abból a szempontból, hogy a tarifának az ipari termelésre való figyelemmel milyen irányokat kell követnie,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

különösen abban a tekintetben, hogy a hazai ipar a külföldi iparokkal szemben kivitel-, illetve versenyképessé tétessék. Ebből a szempontból vizsgálva a kérdéseket és azokat a mi általunk képviselt szakmára vonatkoztatva, azt a sajnálatos tényt kellett ez alkalommal is leszögeznünk, hogy az általunk képviselt érdekeltség — nem szólva a fűrésziparról — Trianon óta javarészben csak mint importkereskedelmi érdekeltség jöhet szóba, mert hiszen szomorúan ismeretes az a tény, hogy a trianoni békeokmány következtében hazánk fatermelő vidékei legnagyobbrészt elszakadtak és Csonka-Magyarország megszűnt számbavehető fatermelő állam lenni. Ezek a szomorú kényszerűségek rajzolták meg számunkra a díjszabási reform általános irányvonalait is, omelyeket szakmánkat illetőleg akép jelöltünk meg, hogy a hazai faimportot miden vonalon, tehát tarifális intézkedésekkel is elő kell segíteni, nemcsak az ország elsőrendű életszükségleti cikkével: a tűzifával, hanem a műfaanyagokkal való ellátás szempontjából is, amelyek hiszen a hazai gyáriparnak egyik legfontosabb nyersanyagát képezik.

A jelzett írásbeli ankét lezárása után a MÁV. igazgatósága elkészítette a reformnak első tervezetét, amely általában az értéktarifa rendszerén épült fel és ezt a tervezetet az egyes szakmák képviselőivel megvitatta.

A tervezetnek a faszakmát érintő intézkedései a mult év július havában kezdődött sorozatos szaktanácskozmányokon tárgyaltattak le. E szaktanácskozmányokon a tarifa általános strukturája tekintetében mindenekelőtt a lépcsőzetes díjszabás fenntartása mellett foglaltunk állást. Indokoltuk ezt nemcsak az általános meggondolással, hogy a vasútnak kezelési költsége — a kocsikiállítás, berakás, kirakás, stb. — hosszabb távolságokon nem változnak; másfelől utaltunk arra, hogy az érdekeltség által forgalmazott cikkek javarészben importált faanyagok és így túlnyomóan hosszú távolságokról szállíttatnak, miért is a szállítás természete, de meg a fának a közszükséglet, az ipari nyersanyagellátás szempontjából elégé nem méltatható jelentősége szerintünk megköveteli, hogy a lépcsőzetes tarifa alkalmazásá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ban rejlő előnyök a termékeket illetően nemzetgazdasági szempontból is kihasználhatók legyenek. Az értéktarifának a kocsidíjszabással kombinált alkalmazása ellen szintén nem tettünk észrevételt, mert magunk is helyesnek találtuk azt, hogy az alkalmazott széles tarifaskála mellett az az elvérvényesüljön, mikép a magasabb értékű cikkek megfelelően nagyobb díjtételt fizessenek.

Az értéktarifával szemben csupán azt az egy aggályunkat fejeztük ki, mely szerint az által, hogy az értéktarifa alapján képzett díjtételek a koronaromlás folytán az esetleges indexskála szerint változhatnak, lehetetlenné lenne téve az érdekeltségre nézve a fix díjtételekkel való kalkuláció, mert a díjtétel a koronaromlásnak megfelelő koefficienssel való szorzás útján egészen ötletszerűen és önkényesen bármikor emelhető volna. Ezen aggályunkkal szemben azonban a szaktanácskozmányon azt a megnyugtató kijelentést nyertük, hogy a szerves tarifareformnak éppen az a célja, hogy az eddigi lineáris emelésnek azon nagy hátrányát, mikép a kalkulációt hosszabb időre lehetetlenné teszi, kiküszöbölje és a MÁV. igazgatósága nem is gondol arra, hogy a tarifák ötletszerűen emeltessenek, hanem a tarifaemelést a reform megváltoztatása esetén úgy képzeli, hogy egyfelől újból meg fog szerveztetni a tarifabizottság, amely a beálló szükséghez képest az érdekeltség bevonása mellett fogja a tarifaemelést elhatározni; másfelől az üzletszabályzat által a tarifák megváltozásának közzétételére előírt 30 napos határidő — amelyet a háborús és azt követő rendkívüli viszonyok miatt 5 napra szállíttattak le — ismét életbe fog léptetni, ami által a fuvardíjtételek bizonyos fokú állandósítása szintén biztosítva lesz. A reformtervezetnek azon intézkedése ellen táplált aggályunkat, amely szerint a díjtételek a 15.000 kg. hordképességű vasúti kocsi teljes kihasználására baziroztatnak, — ami pedig az általunk képviselt érdekeltségnél nem lehetséges, — szintén elöszlatta a szaktanácskozmányon tett azon kijelentés, amely szerint csak olyan árucikkeknél fognak a 15.000 kg.-os kocsi kihasználására alapított díjszabások alkalmaztatni, amelyeknél az ilyen hordképességű kocsik teljesen kihasználhatók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A részleteket illetően ki kell emelnünk azon előterjesztésünket, amely szerint az árubevallásnál elegendő legyen a „tűzifa“ megjelölést használni. Ami a gömbölyű fát illeti, úgy hozzájárulunk ama előterjesztéshez, hogy az ácsolt és fűrészelt bányafa külön elbánásban részesüljön; viszont a gömbölyű fa kategóriájába az erdő- és faügyek országos kormánybiztosságának kívánságra a műhasábfát is felvettük.

A hazai fűrészekhez feldolgozás céljából szállított gömbölyű fára vonatkozóan megnyugvásunkra szolgált a hivatalos részről tett ama kijelentés, amely szerint az ilyen fák kedvezményes elbánásban való részesítése feltétlenül szükségesnek mutatkozik.

Ami a fűrészelt fát illeti, úgy nem volt ellenvetésünk az értekezleten megnyilvánult ama óhaj ellen, amely szerint az osztrák díjszabás mintájára a díjszabás szövegében pontosan felsoroltassék az, hogy mi tartozik az ezen díjszabási kategóriába tartozó „fűrészelt fa“ alá, noha a magunk részéről az exemplifikációt itt veszedelmesnek jeleztük, mert azt mondottuk, hogy ez tapasztalás szerint a gyakorlatban azt fogja eredményezni, hogy a felsorolásból kimaradt cikkek, amelyek szintén fűrészelt fa jellegével bírnak, nem fognak az őket megillető díjszabási kategóriába soroltatni. Erre való tekintettel tehát a felsorolásnak a díjszabásba való felvétele esetén szükségesnek jeleztük azt, hogy a felsorolásba az összes fűrészelt fa jellegével bíró cikkek — tekintet nélkül tehát arra, hogy azok milyen fából és hogyan dolgoztatnak fel és milyen méretekkel bírnak — részletesen felvétessenek, fenntartván magunknak azt a jogot, hogy a jelzett felsorolást annak idején rendelkezésére bocsáthassuk.

A faszenet illetőleg felhoztuk azt a kívánalmat, hogy — tekintettel a faszén behozatalához fűződő azon közgazdasági érdekekre, amelyek szerint a faszén túlnyomó részben a fémiparnak fontos nyersanyaga — e cikk eltérő, kedvezményes elbánásban részesíttessék.

Megnyugvással konstatálhatjuk, hogy az ezen előterjesztések alapján kidolgozott — azonban mi csak a jelentésünket követő évben megjelent — újabbi tervezet kívánsá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

gainkat úgyszólván minden vonalon honorálta. A kívánatos csak az volna, hogy a tarifareform minél előbb végrehajtassék és hogy a hazai gazdaság ne nyugtalaníttassék folytonos tarifaemelésekkel, amelyek nemcsak a kereskedelmi forgalom biztonságát zavarják meg, hanem köztudomás szerint mindig egy újabb drágulási processzusnak előidézői.

Munkás-biztosítás. A hazai szociálpolitikai fejlődés mindenesetre fontos étappe-jának jelezhető, hogy a munkásbiztosítási törvénynek sokat sürgetett reformja az elmult esztendőben végre oly stádiumba lépett, hogy a népjóléti és munkaügyi miniszter a törvényjavaslatot az érdekeltség elé terjesztette megvitatás céljából. Az evégből tartott ankéton egyesületünk is résztvett, majd terjedelmes emlékiratba foglalta össze a reformtervezettel szemben megnyilvánult kívánalmait, amelyeket röviden a következőkben ismertetünk.

Az érdekeltség mindig azon az állásponton volt, hogy a munkásbiztosítási törvény reformja egyike a legsürgősebben megvalósítandó törvényhozási feladatoknak, mert a szociális biztosítás programmjának helyes megoldásától függ a munkaadó és a munkások közötti, bizonyára mindig fennmaradó ellentéteknek a mai válságos gazdasági viszonyok közepette különösen kívánatos mérséklése és letompítása s ezzel a hazai termelésnek fokozása is. Annál égetőbbnek jeleztük ezt, mert a mi érdekeltségünk is, csakúgy, mint az ipari munkaadók összessége mindig meg volt győződve arról, hogy a gazdasági harc sebesültjei, vagy elesettjeiről való gondoskodás egyike a legfontosabb szociális követelményeknek. Másfelől tudvalevőleg kétségtelenné vált az, hogy az 1907 : XIX. törvénycikk rendkívül súlyos fogyatkozásai miatt ezeket a követelményeket megfelelően kielégíteni nemcsak hogy nem képes, hanem szervi hibái következtében magát az intézményt úgy a munkaadói, mint a munkavállalói körökben egyaránt ellenszenvessé tette. Ebből a szempontból tehát — mondottuk — az általunk képviselt érdekeltségnek is régi óhaja teljesült akkor, amikor a kormányzat most végre erős kézzel belenyúlt a munkásbiztosítási intézmény szerves reformjába. A reform

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

általános irányvonalait illetőleg azon a nézeten voltunk, hogy amennyire az volt az óhajtásunk az összeomlás előtti időkben, hogy a történeti Magyarország iparának elhelyezkedése nem teszi szükségessé a munkásbiztosítási intézmény központosítását, épp úgy kell ma, amidőn az ország megcsonkulása szomorú valósággá vált, fenntartás nélkül hozzájárulnunk ahhoz, hogy a szociális biztosítás a centralizáció elve alapján vitessék keresztül, mert Csonka-Magyarország iparának megcsökkent számbeli ereje és teherbíró képessége mellett csak így tarthattuk és tartjuk a munkásbiztosítás helyes megoldását keresztülvihetőnek. Másrészt azonban aggályosnak jeleztük a magunk részéről is azt, hogy a törvényjavaslat a munkaadóknak autonómiáját úgyszólván teljesen hatálytalanította, mert olyan intézkedéseket tartalmazott, amelyek a munkaadó-érdekeltségnek beleszólását a munkásbiztosítás ügyeinek intézésébe egyenesen kérdésessé tették, holott nyilvánvaló, hogy a munkaadó-érdekeltség, amely az intézményt részben — a balesetbiztosítási ágazatban kizárólag — maga tartja fenn, helyesen csak úgy működhetik, ha az institucióvezetésében és irányításában a munkaadók szavukat hatályosan érvényesíthetik, amire azonban a tervezet akkor előterjesztett konstrukciója mellett lehetőséget nem nyujtott.

A javaslat szerint ugyanis az Országos Munkásbiztosító Pénztár elnöke az önkormányzat minden határozata ellen vétót emelhetett, a népjóléti miniszter az önkormányzat szervének minden határozatát hivatalból megsemmisíthette, stb. Ily körülmények között tehát semmi garanciát nem láttunk arra nézve, hogy a munkásbiztosítás ügyének intézése — amennyiben az nem a jelenlegi avatott kezekbe van letéve — ne tolódhassék el oly irányba, hogy a munkásbiztosítás ügye nem a munkaadó, hanem kizárólag a másik fél szempontjai szerint az önkormányzat teljes megkerülésével fog intéztetni és jogosulttá fog válni az a kijelentés, amellyel a régi Országos Pénztárt illették, t. i., hogy az nem az alkalmazottak, hanem az Országos Pénztár alkalmazottainak biztosítási intézete. Ezért tehát mi is azt mondottuk, hogy amennyiben az önkormányzat bármely formában fenntartatnék, úgy a javas-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

latnak intézkedéseit gyökeresen át kell dolgozni olyan irányban, hogy a munkaadói érdekeltség részére befolyás biztosíttassék a tisztviselők kinevezésére, azok feletti fegyelmi jogkör gyakorlására, az országos biztosító intézet költségvetésének helyi szervei, kerületi beosztásának megállapítására, stb., szóval az összes pénztári ügyek szerves intézésére.

A javaslatnak a betegségbiztosítási ágazatra vonatkozó intézkedései tekintetében csak azokkal foglalkoztunk, amelyek a törvényes ellátásra vonatkoznak, s amelyeket igen aggályosaknak jeleztük, különösen azon részükben, amelyek szerint a maximális járulékkulcs felemeltetett, a táppénz szolgáltatásának ideje, a táppénz mérve, stb. szintén lényegesen kiterjesztettek és ezek az ellátások a tervezetben törvényes minimumokként szerepeltek. Bármennyire is helyeslendőnek tartottuk ugyanis szociális szempontból a segélyezés mérvének felemelését, a javaslatban megállapított szolgáltatásoknak minimum gyanánt való megállapítását mégis perhorreszkáltuk, különösen azért, mert egy akuttá váló esetleges gazdasági krizis és annak nyomában járó munkanélküliség esetén a biztosítás intézményére hárított súlyos terheket a kontempláit 6%-os járulékkulcs mellett nem tartottuk elviselhetőnek; már pedig — mondottuk — gondoskodnunk kell arról, hogy az intézménynek anyagi prosperitása a netán beálló válság esetén veszélyben ne forogjon.

A tervezet további alapvető intézkedéseit tárgyalva, elhibázottnak ítéltük azt, hogy a tervezet — fenntartva az 1907. évi XIX. t.-c. organikus intézkedéseit — a balesetbiztosítási ágazatot nem választotta külön a betegségbiztosítási üzletágtól és e részben továbbmenve a gyáripar részéről tett indítványon is, azt a követelményt állítottuk fel, hogy a balesetbiztosítás ügye külön törvényes szabályozást nyerjen. Indokoltuk ezt a multak tapasztalataival, amelyek szerint a balesetbiztosítás helyes és életképes funkciója a balesetbiztosításnak egész külön organizációját követeli meg. Visszaidézve a multakat, részletesen foglalkoztunk ez alkalommal is a balesetbiztosításnak az előző évi jelentésünkben oly kimerítően kimutatott hibáival, kifejtve különösen a veszélyességi táblázat megalko-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tásának helytelenségeit, amely állandó hibaforrásul szolgált a veszélyességi tarifa akalmazásánál, s újból kiemeltük az 1907. évi XIX. t.-c.-nek a javaslat által is átvett azon alapvető hibáját, hogy a kisipar balesetbiztosításából eredő kockázat a nagyiparra van hárítva és hogy ezeket, a nagyipari üzemekkel semmi összefüggésben nem levő kockázatokat a nagyipari üzemek saját veszélyességi skálájuk szerint tartoznak viselni. Nyomatékkal felhívtuk továbbá a figyelmet a javaslat által is átvett ú. n. felosztó é kirovó eljárásnak a legérzékenyebb hibájára, t. i. arra, hogy a felosztó és kirovó eljárás mellett a költségfelosztás és az annak eredményeként jelentkező járulékkivetés utólag, tehát mindig csak a biztosítási ciklus lejárta után történhetik meg; ez pedig a tapasztalat szerint azt jelenti, hogy az érdekeltség másfél évvel vagy még később tudja meg, hogy üzeme után mennyi biztosítási járulékot fizessen; megtudja ezt sokszor akkor, amidőn üzemét már rég lebonyolította, vagy megszüntette. Ezt a szempontot mint eklatáns bizonyítékát tártuk fel annak, amit már annyiszor hangoztattunk és amit ez alkalommal is hangsúlyoznunk kellett, t. i., hogy olyan, az őstermelés területén végbemenő és a naptári évadhoz kötött időszaki üzem, mint a fatermelés, nem szorítható bele úgy az alkalmazottak száma, mint általában az üzem folytonossága tekintetében bizonyos állandóságot mutató ipari üzemek keretébe.

Ezek alapján kértük a balesetbiztosításnak külön leendő törvényes szabályozását; ezen javaslatunk mellőzése esetén pedig a fix díjfizetés és a felosztó és kivető eljárás rendelkezéseinek teljes elejtését indítványoztuk és azt javasoltuk, hogy vétessenek át az osztrák törvénynek sokkal megfelelőbb intézkedései, amelyek szerint a járulékkivetés az egyes üzemekre százalékos alapon előre történik.

A balesetbiztosítás részletkérdései tekintetében megint ki kellett terjeszkednünk az *erdei fakitermelés* biztosításának kérdésére, amely kérdés annak ki nem elégítő megoldása miatt az 1907 : XIX. t.-c. uralma alatt az érdekeltségnek annyi bajt okozott és oly igazságtalan elbánásnak vált kútforrásává. Sajnálattal kellett konstatálnunk, hogy e probléma a javaslatban

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

sem nyert minden félreértést és félremagyarázást kizáró rendezést. A tervezet ugyanis e részben átvette az 1907 : XIX. t.-c. intézkedéseit, amelyekből a bírói gyakorlat azt a szakmabeli termelésre nézve annyira igazságtalan és anyagilag súlyos konzekvenciát vonta le, hogy az erdei fakitermelés biztosítási kötelezettségének elbírálásánál nem a foglalkozás objektív, hanem szubjektív ismérvei a döntők, mert a kötelezettség fennforgását „a munkaadó kereseti foglalkozásának jellege szerint kell elbírálni". Elbírálni pedig olyképen, hogy amennyiben az erdei fakitermelést az erdőbirtokos űzi, úgy az tisztán „gazdasági", tehát őstermelési művelet és ez esetben a betegségbiztosítási kötelezettség nem áll fenn, míg ha *ugyanazt* a termelést a vállalkozó teljesíti, úgy az alkalmazott munkások *„a munkaadó szempontjából* ipari munkásoknak tekintendők és mint ilyenek biztosítási kötelezettség alá esnek".

Nem tartottuk megengedhetőnek előterjesztésünkben, hogy egy ilyen felfogás az új törvény hatálya alatt is gyökeret verhessen és éppen ezért az egyedüli helyes törvényes szabályozást abban jelöltük meg, hogy az erdei fakitermelés a maga teljes egészében vétessék ki a törvény hatálya alól, azonban oly szövegezés mellett, amely minden olyan magyarázatot, amilyent a fent ismertetett gyakorlat elfoglalt és amely a törvény előtti egyenlőség és egyenlő teherviselés elvét súlyosan sérti, eleve kizárjon. Abban az esetben azonban, ha az erdei fakitermelés, jóllehet az őstermelési művelet, az ipari szociális biztosítás keretében nyerne ismét rendezést, úgy elengedhetetlenül szükségesnek tartottuk az erdei fakitermelésre előírt biztosítási kötelezettségnek olyatén szabályozását, amely szerint az erdei fakitermelés — arra való tekintet *nélkül,* hogy az vállalkozásszerűen űzetik-e, vagy sem — biztosítási kötelezettség alá esik.

A kormány a megtartott ankét befejezése után az érdekképviseletekkel letárgyalt tervezetet átdolgozás alá vette és ez az újabbi operátum a nemzetgyűlés elé terjesztendő javaslat formájában állítólag már el is készült, az érdekeltségekkel azonban mindeddig közölve nem lett. Felette kívánatos volna azonban, hogy a kormány a munkásbiztosításnak annyira égető

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

reformja tekintetében most már nem követné a halogatás politikáját és az érdekeltségek óhajainak figyelembevételével elkészítendő új törvényjavaslatot mielőbb a törvényhozás elé terjesztené és ezáltal végre lehetővé tenné, hogy munkásbiztosítási jogunk annyira érezhető sérelmei megfelelő törvényes szabályozás útján orvosoltassanak, fogyatékai pedig pótoltassanak.

Pozsonyi európai fakonferencia.

A háború óta megszakadt internacionális érintkezés újrafelvétele szempontjából fontos eseménynek kell jeleznünk a Pozsonyban mult év augusztus 30-án és szeptember 1-én megtartott európai fakonferenciát, amelyen a belföldi érdekelteken kívül az összes számbajövő európai államok, nevezetesen: Franciaország, Hollandia, Belgium, Németország, Ausztria és hazánk szakmabeli képviselői megjelentek. Egyesületünk erre a konferenciára szintén meghívást nyert és azon képviseletünkben *Spitz Márk* tagtársunk és *dr. Unger Ferenc* főtitkár jelentek meg. A mai világnak még mindig a politikai gyűlölködéstől telített nyomasztó légkörében egyenesen üdítő hatással volt az a tudat, hogy ismét lehetséges a boldog békeidők internacionális összejöveteleire emlékeztető olyan konferenciákat tartani, amelyeken az európai országoknak képviselői, a politika kikapcsolásával, csupán a gazdasági egymásrautaltságból folyó kérdéseket beszélnek meg. A konferencia nagyérdemű összehívóit, így *dr. Stodola Kornél* elnököt és a cseh-szlovák faérdekképviselet, a „Carpathia" vezetőségét és jeles munkatársait illeti meg az elismerés pálmája azért a kezdeményezésért, mely gazdasági érdekű kérdéseknek ilyetén, barátságos, szemtől-szembe való megbeszélését ismét lehetővé tette.

A konferencián szóba került igen fontos szakkérdések közül a *dr. Silberstein Rudolf* mélyen szántó és kiváló referátumában tárgyalt internacionális *hitelezési s valutáris problémák* emelendők ki, amelyek tárgyalása azt a határozati javaslatot eredményezte, hogy az európai államok köteleztessenek a beviteli, kiviteli és átviteli forgalmat korlátozó intézkedések megszüntetésére, vagyis az internacionális forgalomnak teljes szabaddá tételére, továbbá olyan egyezmények létesítésére,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

amelyek alapján az egyes államok kötelezzék magukat arra, hogy a szabad forgalommal ellentétes pénzügypolitikai rendelkezéseket — ezek között főleg a külföldi fizetési eszközök forgalmának korlátozására irányulókat — csak akként fognak tenni, hogy azok a kibocsátásuk előtt keletkezett szerződések akadálytalan lebonyolítását lehetővé tegyék. A konferencia ezt a határozati javaslatot főtitkárunk előterjesztésére azzal egészítette ki, hogy miután a jelzett internacionális egyezmények már létező kereskedelmi szerződéseket tételeznek fel, azok között az államok között, amelyek egymással még ilyen szerződési viszonyban nincsenek, késedelem nélkül kereskedelmi szerződések létesíttessenek.

Igen érdekes kísérletet képeznek a fakereskedelemben szokásos *méretek egységesitését* tárgyazó, rendkívül komplikált és nehéz problémának gyakorlati megoldására nézve elfogadott határozati javaslatok.

A legjelentősebb kérdés azonban szerintünk az internacionális érintkezés újrafelvétele szempontjából az a konferencián elfogadott indítvány, amely szerint az egyes államok között felmerülő gazdasági és forgalmi kérdések megbeszélése és közös egyetértéssel leendő intézése céljából egy *internacionális érdekképviseleti szövetség* alakíttasék. Ez az internacionális szövetség nemcsak az egyes államok közötti gazdasági szolidaritás ápolása szempontjából, hanem főleg azért birna jelentőséggel, mert ilyen módon az európai államok egymás közötti forgalmából adódó kérdések közvetlen megbeszélés alapján a gyakorlati megoldáshoz közelebb lennének hozhatók; természetesen csak akkor, ha ezen internacionális szerv összetétele olyan, hogy az utóbbi határozatainak keresztülvitele garantálva van. A konferencia ezen internacionális szövetség létesítése céljából egy bizottságot küldött ki, amelyben egyesületünk képviselői is helyet foglalnak és remélhető, hogy a szövetség megalapítása révén sikerülni fog a nemzetközi kereskedelmi forgalom elé tornyosuló nehézségeket gyakorlati intézkedésekkel csökkenteni. S talán igaza lehet a konferencia egyik krónikásának, aki annak eredményéről számolva be, azt írta, hogy „ha a látott példát to-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

vábbra is követni fogják, akkor remélhető, hogy a gazdasági munka emberei belátható időn belül legalább valamit helyre fognak hozni abból, amit a népeknek makacs és rövidlátó kormányai elkövettek".

Fatőzsde.

Azok a mélyreható változások, amelyeket a trianoni békeokmány Magyarország politikai, gazdasági és kereskedelmi viszonyaiban előidézett, érlelte meg az érdekeltség körében a fatőzsde felállításának eszméjét. Amióta ugyanis hazánk fatermelő országból fafogyasztó állammá alakult át, szakmánk önként értetődőleg nem láthatja kimerítve tevékenységét a faimportban, amely a hazai faellátás szempontjából bizonyára nagyjelentőségű közgazdasági feladat, hanem a magyar fakereskedelem régi, jó üzleti hírnevére, a múltban megszerzett külföldi összeköttetéseire, a nyugateurópai államokhoz való közelségére támaszkodva, magas fokon álló szakértelmével és intellektuális erejével feltétlenül más téren is érvényesülést kell, hogy keressen és találjon, amire pedig egyik legalkalmasabb mód: a tranzitó fakereskedelem megteremtése és fejlesztése. A hazai fakereskedelemnek oda kell törekednie, hogy ideterelődjék az elszakadt területekről kiinduló faforgalom akként, hogy az innen osztassék el a nyugateurópai és talá még a tengeri kikötő felé gravitáló irányokban is. Az átmeneti kereskedelem előfeltételeinek megteremtéséhez természetesen sok minden, így elsősorban gazteremtéséhez természetesen sok minden, így elsősorban gazdasági bel- és külpolitikánk irányainak változása, rendezettsége és ezzel kapcsolatban a kormányhatósági intézkedések egész tömege, azután meg számos, a célt szolgáló intézmény létesítése volna szükséges. Egyesületünk evégből már régóta teljesen átgondolt és előkészített munkatervek felett rendelkezik, amelyeknek egyik, a tranzitóforgalom szempontjából igen fontos és már most minden nagyobb nehézség nélkül megvalósítható pontja: a budapesti fatőzsdének felállítása.

Ezekből a meggondolásokból kiindulva, választmányunk a múlt év végén elhatározta, az ebben az irányban a Fakereskedelmi Csarnokkal, valamint a Gőzfavágók és Tűzifakereske-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

dők Egyesületével, valamint a Gyáriparosok Országos Szövetsége faipari szakosztályával együtt teendő lépések folyamatba tételét, amely határozatának végrehajtása azonban már csak a jelentésünk évét követő időben történt meg.

Fakereskedelmi szokványok. Úgy a szakma körében felhangzott általános óhajoknak eleget teendő, mint főleg a budapesti fatőzsde létesítésének elhatározásával kapcsolatban — mert hisz tőzsde kodifikált szokványok nélkül el sem képzelhető, — választmányunk az elmúlt évben újból felvette a hazai fakereskedelmi szokványok összeírásának munkáját, amely munkálat a háború és az azt követő események következtében részben abbanmaradt, részben pedig a változott viszonyok szerint más irányokat kell hogy kövessen.

Teljes tudatában a reánk háruló eme nagy feladat fontosságának, mindenekelőtt egy munkaprogrammot állapítottunk meg, amelynek keresztülvitele céljából egy szerkesztőbizottságot választottunk és pedig külön a puhafatermelő és kereskedelmi és külön a keményfa- és tűzifakereskedelmi szokványok kidolgozása céljából. E bizottságok munkájukat a lefolyt évben serényen folytatták; magától értetődik azonban, hogy a szokványok szövegének pontos megállapítása rendkívül nehéz, igen nagy körültekintést és precizitást igénylő művelet, amely igen hosszadalmas tárgyalásokat vett igénybe. Ennek dacára sikerült a szokványösszeírási munkálatoknak egy részét még jelentésünk évében, egy részét pedig már a folyó évben befejezéshez juttatni, amennyiben a tüzifaszokványok teljesen elkészültek, a bükk-, tölgysé egyéb lombfákra vonatkozó szokványokon pedig ezidőszerint az utolsó símítások végeztetnek, úgy, hogy mindezek után alapos kilátásunk van arra, hogy a szerkesztés nehéz feladatát mihamarább teljesen befejezhetjük és annak eredményeként a hazai usance-ok újabb kiadását átadhatjuk a nyilvánosság számára.

Kooperációk. Kooperációinkról szólva, mindenekelőtt a köztünk és a *Fakereskedelmi Csarnok* között már a Csarnok alapításából

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

adódó s a lefolyt évben is fennállott szoros benső kontaktust kell kiemelnünk. A Csarnokot mi saját otthonunknak is tekintjük, mert hiszen tudvalevő, hogy a Csarnokot annak idején a szakmának arra hivatott tényezői között tagtársaink hívták életre. A Fakereskedelmi Csarnok fennállásának első esztendeje után örömmel konstatálhatjuk, hogy a Csarnok a legteljesebb mértékben beváltotta azokat a várakozásokat, amelyeket alakulásakor hozzá fűztünk, mert a Csarnok ma már nemcsak a szakma belföldi közönségének, hanem külföldi képviselőinek is állandó találkozó helyévé lett. De a Csarnok ezenkívül érdekképviseleti működésünknek egyik legbecsesebb támaszává vált nemcsak azért, mert általa a szakmának mindenkori óhajait legközvetlenebbül ismerhettük, hanem mert a Csarnokból kiinduló kezdeményezések s a tőle kapott irányítások a szakma érdekében kifejtett munkásságunkból mindenkor igen értékes anyagot szolgáltattak. Ennek az együttműködésnek hatályosabbá tétele, valamint annak az egységnek mintegy plasztikusabb kifejezésre juttatása céljából, amely a Fakereskedelmi Csarnok és Országos Egyesületünk között már az alakulás révén, de meg azáltal is adva van, hogy mondkét korporáció közös vezetőség alatt áll, a magunk részéről a legnagyobb örömmel és melegséggel vagyunk tolmácsai annak az óhajnak, hogy a Fakereskedelmi Csarnok kiküldöttei helyet nyerjenek egyesületünk igazgatásában, amire nézve az alábbiakban alapszabályaink módosításával kapcsoltban teszünk részletes indítványt.

Ami most már társérdekképviseletekkel való kooperációinkat illeti, úgy mint az elmult esztendőben is sűrűn kerestük az alkalmat az általános érdekű gazdasági, pénzügyi és kereskedelempolitikai kérdésekben a többi vezető érdekképviseletekkel való együttműködésre. Igen élénk összeköttetést tartottunk fenn ebből folyólag, a budapesti *kereskedelmi és iparkamarával,* amellyel való kapcsolatunk már azáltal is szorosabbra van fűzve, hogy elnökünk *Ehrlich Emil,* a kamarának tagja és a kamara teljes ülésein, úgyszintén egyes osztályaiban és előkészítő szerveiben nemcsak kellő tekintéllyel, de lelkes ügybuzgósággal is képviseli szak-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

mánk érdekeit. A kamara nemcsak minden általános érdekű, hanem szakmánkat érintő kérdésekben is számos ízben sietett a legnagyobb készséggel és erkölcsi befolyásának minden latbavetésével mozgalmaink segítésére és ügyeink támogatására.

Tagsági kötelékünknél fogva ugyancsak szoros nexusban állottunk a mult évben is a *Gyáriparosok Országos Szövetségével,* különösen annak faipari szakosztályával és többször vettük igénybe a Gyosz-nak rendkívül becses szolgálatait s ezen alkalmakkor a Gyosz mindig a kellő megértéssel viseltetett szakmabeli érdekelteink kívánalmaival szemben.

Meg kell végül itt emlékeznünk ezen a helyen az OMKE-vel való együttműködésről is, amelynek az általános érdekű kereskedelmi mozgalmába egyesületünk is belekapcsolódott, amelyek közül különösen a devizaellátás bajai ellen irányuló mozgalomban való részvételünk érdemel külön felemlítést. Kedves kötelességet teljesítünk akkor, amikor a kamara s a társérdekképviseletek reánk nézve annyira értékes szolgálataiért ezen a helyen őszinte köszönetünket nyilvánítjuk.

Szakmánknak a hatósági jellegű szervezetek munkájában való részvételét illetőleg meg kell itt említenünk egyesületünk képviselőinek a *statisztikai értékmegállapító* bizottságban való szereplését, amelyben egyesületünk részéről *Ehrlich Emil* elnökünk, *Kronberger Zsigmond, Hartenstein Jenő, Pollák Gyula, Sonnenfeld Lajos* alelnökeink, *Biró Zoltán,* jánosi *Engel Gyula, Kemény Dezső, Németh Ferenc és Vuk Gyula* tagtársaink működtek közre a fakereskedelmi szakmára vonatkozó statisztikai anyagnak összeállításában. A *Devizaközpont* melletti tárcaközi bizottságnál szakmánk részéről működő *albizottságról,* amely *Pfeiffer Gyula* min. tanácsos úr elnöklete alatt működött, már fennebb megemlékeztünk; ebben a bizottságban egyesületünk e célból megválasztott tagjain, igazgatóján és főtitkárán kívül, az importőr érdekeltségek meghívott képviselői fejtettek ki buzgó tevékenységet. A budapesti *helyi faármegállapító bizottságban Pollák Gyula*

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

alelnökünk, *Biró Zoltán, dr. Tauber Jakab* és *Vuk Gyula* tagtársaink képviselték elismerésre méltó ügybuzgósággal a faszakma érdekeit.

Detailfakereskedelmi szakosztályunk.

Detailfakereskedelmi szakosztályunk jelentésünk elmult évében is igen serényen munkálkodott és igen buzgó tevékenységet fejtett ki a detailfakereskedelmi szakmát érintő ügyek szolgálatában. Munkásságának oroszlánrésze a még mindig kötött forgalom mellett a hatósági árszabályozással összefüggő tevékenységben merült ki. Annál is inkább szükség volt erre, mert — miként erről előző évi jelentésünkben már megemlékeztünk — a helyi faármegállapító bizottságok a műfák tájékoztató árainak meghatározására irányuló működésüket azzal a furcsa indokolással, hogy a helyi fakereskedelemben kifejlődött „tisztességes verseny" miatt a tájékoztató árak megállapítására szükség nincsen, megszüntették. A detailfakereskedelmi szakma ekként az árdrágító visszaélések megtorlása tekintetében még fennálló szigorú jogszabályok mellett a követelhető árak kellő hatósági szankcionálása nélkül, védelem nélkül maradt volna, s így gondoskodnunk kellett arról, hogy mindaddig, amíg a helyi faármegállapító bizottság a kicsinybeni eladás tárgyát képező közszükségleti műfaanyagokra árakat nem állapít meg az érdekeltség nevében a szakosztály tájékoztassa az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságot a jelzett műfaanyagoknak mindenkor követelhető piaci árairól. Ez a tájékoztatás időről-időre meg is történt, s az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a bejelentett árakat mindenkor tudomásul is vette.

Ezen tájékoztató árak pontos megállapítását — javarészt importált faanyagokról lévén szó — a devizaforgalom kötöttsége rendkívül mértékben megnehezítette, mert a Devizaközpont eléggé ismert devizakiutalási és árfolyamjegyzési politikája minden kalkulációt felborított és minden számításnak állandó hibaforrása gyanánt jelentkezett. Ez a körülmény arra késztette a detailfakereskedelmi érdekeltséget, hogy az irányárak legfontosabb tényezőjének, a valutáris átszámítás bázisának meghatározásával a fennálló jogszabályokkal össz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

hangzásban ugyan, de a tényleges viszonyokhoz alkalmazkodjék, amit a szakma akkép oldott meg, hogy a beszerzési árakat valutakockázat címén egy megfelelő többlet hozzászámításával állapította meg. (Ezt annál is inkább megtehette, mert a Devizaközpont maga is keresztültörte hivatalos árfolyamjegyzéseit azáltal, hogy bizonyos (utazási) célra az önmaga által megállapított kurzusokon felül adta a valutákat, egyes feleknek pedig — így a malomkoncentrációnak — szabad kezet adott a külföldi fizetési eszközöknek miként leendő értékesítésére s forgalomba helyezésére.)

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság ezt az ármegállapítási módozatot engedélyezte, aminthogy — s az OKÁB-gal szemben megnyilvánult általános ellenszenv közepette ezt az igazság kedvéért a magunk részéről itt meg kell állapítanunk — mindig megfelelő megértéssel méltányolta az árkalkuláció körül fennforgó nagy nehézségeket s a detailkereskedő érdekeltsége nevében közölt tájékoztató árakat elfogadta, s bejelentéseinket tudomásul vette.

Uzsorabíráskodás árdrágítási ügyekben.

Az árdrágító visszaélésekről szóló 1920 : XV. t.-c. a kivételes hatalom fokozatos leépítése mellett, az érdekeltség jogos várakozása ellenére hatályában fenntartatván, a lefolyt évben is örökös Damokles kardjaként lebegett a legitim kereskedelem feje felett. Az árdrágítási törvényen alapuló uzsorabíráskodással kapcsolatos sérelmek mégis letompultak s azok a várakozások, amelyekkel a mult év folyamán keresztülvitt akciónkról tavaly tett jelentésünket lezártuk, beteljesedtek, amennyiben az uzsorabíráskodással kapcsolatos nyomozási eljárás körében tapasztalt túlzások, — amelyek már mult jelentésünk évének vége felé is lényegesen enyhültek — beszámolónk évében tényleg megszüntek és ezzel karöltve az uzsorabíróságok praxisa is higgadtabb és helyesebb irányba terelődött, ami főleg a kir. Kúriának az utánpótlási ár kérdésében hozott ismeretes elvi döntésére vezethető vissza. (Nyilván ennek volt tulajdonítható az is, hogy az OKÁB. 33/15/1923. szám alatt szintén kimondotta, hogy „mindazon közszükségleti cikkeknél, amelyeknél a kellő kereslet és kínálat következtében rendes piaci forgalom alakult ki, a napi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

piaci árnak, illetve az eladás idejében a nagykereskedelem által általánosan számított ár alapján kalkulált árnak felszámítását nem kifogásolja".) A kereskedelem és ipar tavalyi impozáns megmozdulásának utóhatásaként az ú. n. repülő uzsorabírósági tanácsok átszerveztettek, az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság az utánpótlási ár alapjára helyezkedett és az uzsorabíróságok ítélkezése az ülnöki rendszer általános érvényesülése mellett mind kevesebb panaszra adott okot.

Ezt a helyzetet egy csapásra felborította a nyár végén beállott koronaromlással kapcsolatban kibocsátott, az akkori igazságügyminiszter úr nevéhez fűződő 6.150/1923. M. E. sz. rendelet, mely az uzsorabírósági eljárást lényegesen módosítva, különösen annak gyorsítása érdekében tett több felette sérelmes intézkedést; nevezetesen az eddig még fennállott elsőfokú felebbvitelt is megszüntette, újabb súlyos veszedelmekkel fenyegetve az üzleti köröket. Ezzel megint megújult a harc az uzsorabíráskodás és árvizsgálat körül és annak középpontjába az új eljárási rendelet az árdrágítási törvény reviziója és utánpótlási árnak a külföldi fizetési eszközök reális árfolyamainak alapul vételével való elismerése állottak. E harcban egyesületünk főleg az elsősorban érintett detail- és tűzifakereskedelmi szakmák megvédése érdekében mindvégig egy sorban állott és együttműködött a magyar kereskedelem és ipar érdektestületeivel. Az érdektestületek képviselőinek értekezlete, amelyben egyesületünket az elnökség tagjain kívül *Haasz Emil* és *dr. Tauber Jakab* tagtársaink, valamint főtitkárunk képviselték, közel két hónapon át állandóan permanenciában volt és az akció eredményeképp deputációk, miniszteri értekezletek és beadványok egész sorozata után sikerült elérni, hogy — bár a sérelmes eljárási rendelet vissza nem vonatott — mégis az igazságügyminiszter külön körrendeletben oly utasítással látta el a kir. ügyészségeket, amelyek biztosították azt, hogy vádemelések csak valóságos árdrágítási esetekben tétessenek és az ügyészségi indítványok az árkérdések helyes megítélésén alapuljanak. Másfelől elértük azt, hogy az OKÁB. indokolt esetekben a külföldi devizák kalkulálásánál a fiktíveknek bizonyult hivatalos devizaköz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ponti árfolyamok helyett a tényleges árfolyam értékét vegye alapul. Ezen — bár elismerjük szegényes — kisegítő eszközök segítségével legalább a legkirívóbb sérelmek kiküszöböltettek; azután pedig az év vége felé a külföldi kölcsöntárgyalások és a szanálási akció árnyékukat előre vetvén, az árdrágítási kérdések a közérdeklődés homlokteréből kiszorultak, a kereskedelem elleni hajsza lecsendesült és jelentésünk évének végéig idevonatkozólag számottevő panaszok többé nem merültek fel.

Mindezen akciókban való részvételtől eltekintve, a detailfakereskedelmi szakosztály belső élete is igen élénken alakult. A szakosztály számos ülést tartott, amelyen a szakma napi kérdéseit beszélte meg s indítványokat tett a szakosztály speciális ügyeit érintő eljárásokra nézve s hozzászólt a szakma összességét érintő kérdésekhez. Nem fejezhetjük be ezen jelentésünket anélkül, hogy ki ne emelnők a szakosztály agilis vezetőségének érdemeit, amelyeknek volt betudható az, hogy a szakosztály oly sikeresen működött és oly nagyban elősegítette az egyesület általános vonatkozásokban kifejtett munkásságának eredményességét.

Fournir kereskedelmi szakosztály.

Szakosztályaink működéséről szólva, fel kell itt említenünk az önállóan működő fournirkereskedelmi szakosztályt, amely az őt illető kérdésekben számos ízben tanácskozott és a fournirszakmát közvetlenül érintő kérdésekben a fournirkereskedelmi szakmának álláspontját juttatta kifejezésre.

Fűrészipari csoport.

Ugyancsak itt kell szólnunk arról is, hogy egyesületünk kebelében a mult évben megalakult a budapesti és környékbeli fűrészipari érdekeltség csoportja is azzal a célzattal, hogy a helyi és környékbeli fűrészipar körébe vágó ügyekben — főleg üzemi és munkaügyi kérdésekben — közös érdekeit jobban megóvhassa és előmozdíthassa, és hogy sajátos érdekeinek a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége kebelében működő munkaadói központban is hatályosabb érvényt szerezhessen. Ezt a célt sikerült is nemcsak a csoport kebelében, hanem a Gyosz munkaadói központjában is — az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

utóbbival a fűrészipar külön igényeit figyelembe vevő megállapodások létrehozása útján — elérni s evvel, úgy a fűrészipari szakma saját ügyeinek helyesebb ellátását, mint a fafeldolgozó szakmával való összhangzatos együttműködését elősegíteni.

Szakvélemények.

Egyesületünket, mint szakvéleményt nyilvánító testületet, a működésünk lezajlott esztendejében is számos ízben vették igénybe nemcsak a hatóságok és bíróságok, hanem magánfelek is és az ebbeli megkereséseknek mindenkor legnagyobb pontossággal és körültekintéssel igyekeztünk eleget tenni. Ezenkívül tagjaink részére számos ízben állítottunk ki bizonyítványokat és működtünk közre a tagoknak hasonló ügyeiben.

Választott bíróság.

Választott bíróságunk igénybevétele beszámolónk évében is örvendetes gyarapodást mutatott. A gazdasági helyzetnek — főleg a pénzérték változása által előidézett — bizonytalansága közepette szakmánkban is a felmerülő vitás kérdéseknek minél gyorsabb elintézését teszi szükségessé; ezt a gyorsaságot azonban a rendes bíróságok ítélkezésében — éppen azok folyvást fokozódó túlterheltsége miatt — a feleknek nélkülözniök kell, mert a rendes bírósági ítélkezés mellett egy pernek befejezéséhez ma is több esztendő szükséges. Erre vezethető vissza, hogy a választott bírósági intézmény szakmánkban is örvendetesen tért hódít és az egyesületünk kebelében működő választott bíróság ügyforgalma is szaporodott. Beérkezett 26 ügy, amelyből 8 bírósági ítélettel, 14 pedig egyezséggel nyert befejezést; függőben maradt 4 ügy.

Irodánk.

Irodánk igénybevétele teendőink folytonos szaporodása következtében a mult évben is fokozódott. Ki kell itt emelnünk különösen a *Neubauer Vilmos* nyug. m. kir. államvasúti főfelügyelő szakavatott vezetése alatt álló díjszabási irodánk működését; továbbá meg kell említenünk azt is, hogy — a folyó évben — *dr. Feleki Dezső* ügyvédet adóügyi előadó minőségében bíztuk meg tagtársainknak adóügyekben való állandó tájékoztatása s útbaigazításokkal való ellátása céljából.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Intern ügyeink.

Áttérve most már egyesületünk belső ügyeire, mindenek-előtt örömmel jelenthetjük, hogy rendes tagjaink száma a lefolyt évben 646-ra emelkedve, örvendetes gyarapodást mutatott. Ezen tagjaink közé soroljuk a tőlünk elszakadt területeken működő tagtársainkat is, akik, amiként ezt örömmel állapíthatjuk meg, beszámolónk esztendejében is túlnyomó részben megmaradtak egyesületünk kötelékében. A halál a lefolyt évben, sajnos, igen nagy áldozatokat követelt a maga számára. Elragadta körünkből a fakereskedelem nesztorát, *Kitséer Sámuelt,* aki egyesületünk egyik megalapítóihoz tartozott s életének hosszú pályája alatti páratlan kötelességtudásával, kristálytiszta jellemével, nemesen érző kartársi lelkületével nemcsak a magyar fakereskedő példányképét alkotta meg, hanem mindnyájunk tiszteletétől és szeretetétől övezett, maradandó emléket biztosított magának. Elveszítettük továbbá választmányunk évek hosszú során át érdemes és ügybuzgó tagját, *Markovits Lajost,* valamint *Ágoston Gyula, Ehrenwald László, Engel Mihály, Friedmann Henrik, Herbacsek Bertalan, Horváth Ignác, Klug Lajos, Müller József* budapesti, *Pető Albert* aranyosmaróti, *Marton Gyula* tapolcai és *Weiner Zsigmond* mezőberényi tagtársakat. Azt indítványozzuk, hogy tagtársaink eltávozása felett a közgyűlés benső és őszinte részvétének adjon jegyzőkönyvileg kifejezést.

A szakma együttműködését összefoglaló tendenciából fakad a részünkről örömmel teljesítendőnek s a legnagyobb mértékben méltánylandónak talált az a kívánalom is, hogy az egyes tagjai révén úgy az egyesületünkben, mint a Csarnokban képviselve lévő, azonban külön érdekképviselet gyanánt működő Gőzfavágók és Tűzifakereskedők Egyesülete velünk szorosabb együttműködésre lépjen azáltal, hogy hivatalból delegálandó kiküldötteinek közreműködése révén közvetlenül befolyást nyerhessen az egyesület és azáltal a szakma ügyeinek intézésére.

Ez az együttműködés, valamint a Fakereskedelmi Csarnokkal való összefüggésünkből kifolyólag fennebb már előterjesztett hasonló irányú kooperáció alapszabályaink érintett

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

rendelkezéseinek megváltoztatását teszi szükségessé, amiért is indítványozzuk, hogy az alapszabályok alább megjelölt intézkedései, egyúttal azon intézkedések is, amelyeknek szövegezése szerintünk kiegészítésre szorul, megfelelően módosíttassanak.

Régi szöveg.	Uj szöveg.
Régi szöveg.	Uj szöveg.
ad 3. §.	3. §.
Cél.	Cél.
Az egyesület célja a magyar állam fatermelésének, fakereskedelmének és faiparának s ezek által közvetve a hazai erdőgazdaságnak és közgazdasági, társadalmi és irodalmi úton való fejlesztése, érdekeinek védelme és előmozdítása, a hazai fakereskedelem ügyeire vonatkozó javaslatoknak és kérelmeknek az illetékes hatóságok elé való terjesztése s tagjai, vagy a kormány részéről teendő felkérésre a fatermelés, illetve a fakereskedelmet illető kérdésekben véleményének nyilvánítása; célja továbbá az is, hogy tagjainak az egyesület kebelében való közvetlen személyes érintkezésre alkalmat nyujtván, ezáltal a társulati célok hathatós szolgálatát is elősegítse, végül segélyező alap létesítése az egyesület segélyére szoruló szakmabeliek, avagy azok özvegyei és árvái részére.	Az egyesület célja a magyar állam fatermelésének, fakereskedelmének, faiparának és ezáltal közvetve a hazai erdőgazdaságnak közgazdasági, társadalmi és irodalmi úton való fejlesztése, érdekeinek védelme és előmozdítása, egyebek között azáltal is, hogy az egyesület a szakmabeli társérdektestületeket azok kiküldötteinek az egyesület ügyeinek intézésében való részvétele útján az egyesület tevékenységébe belekapcsolja és a szakmák összességét érintő ügyekben velük karöltve járjon el. Célja ezenkívül a hazai faszakma ügyeire vonatkozó javaslatoknak és kérelmeknek illetékes hatóságok elé való terjesztése s tagjai vagy a kormány részéről stb. A többi változatlanul marad.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Uj szöveg:	Régi szöveg:
ad 7. §. Pártoló tagok.	
Pártoló tagok azok, akik öt éven át évenkint legalább 10.000 korona pártoló tagsági díj fizetésére kötelezik magukat.	Pártoló tagok azok, akik öt éven át legalább 50 aranykorona tagsági díj fizetésére kötelezik magukat.
ad 8. §. Alapító tagok.	
Alapító tagok azok, akik az egyesület törzsvagyonának gyarapítására egyszersmindenkorra legalább 100.000 koronát fizetnek.	Alapító tagok azok, akik az egyesület törzsvagyonának gyarapítására egyszersmindenkorra legalább 500 aranykoronát fizetnek.
17. §, Meglevő szöveg változatlan.	Utolsó bekezdés után: Tagsági díjjal hátralékban levők szavazati jogukat nem gyakorolhatják.
19. §. A választmány. Első bekezdés változatlan.	
A választmány áll a közgyűlés által két évi időtartamra választott: *a)* elnökségből, *b)* 60 tagból, *c)* igazgatóból, pénztárosból és ellenőrből.	A választmány áll: a *b)* pontban említett társérdektestületek kiküldötteit kivéve, a közgyűlés által két évi időtartamra választott: *a)* elnökségből, *b)* legalább 60 s legfeljebb 70 tagból, akik közül együttvéve legfeljebb 17 tagot a szakmabeli érdektestületek (3. §.) a maguk kebeléből küldenek ki; ezen érdektestületek első évben 1924. évi július 15-ig, az ezen évre terjedő időre, azután pedig minden év december 15. napjáig közölni
A választmány tagjai javadalmazásban nem részesülnek.	
A választmányi tagok egyharmada lehetőleg vidéken lakó, vagy ott székhellyel biró egyesületi tagok sorából választandó.	
A választmányi tagok egyharmada, ide nem értve a	

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Régi szöveg.	Új szöveg.
tisztviselőket, a választmányból évenkint sorhúzás útján kilép. A kisorsoltak újra megválaszthatók. A választmány tagjai és a tisztviselők — kivévén a titkárokat — javadalmazásban nem részesülnek.	tartoznak azok neveit, akiket a választmányba a jövő évre érvényes megbízatással kiküldeni óhajtanak, *c)* igazgatóból, pénztárosból és ellenőrből. A választás alá eső választmányi tagok egyharmada lehetőleg vidéken lakó, vagy ott székhellyel biró egyesületi tagok sorából választandó. A választás alá eső választmányi tagok egyharmada — ide nem értve a tisztviselőket — (igazgató, pénztáros, ellenőr) a választmányból évenkint sorshúzás útján kilép. A többi változatlan.

ad 20. §.

1. és 2. bekezdés változatlan.

Határozatképességéhez — a 14. § utolsó bekezdése alapján hozott határozatok kivételével — 15 választmányi tag jelenléte s a jelenlevők egyszerű szavazattöbbsége szükséges.	3. bekezdés gyanánt: Határozatképességéhez — a 14. § utolsó bekezdése alapján hozandó határozatok kivételével — 15 választott választmányi tag jelenléte és a jelenlevők egyszerű szavazattöbbsége szükséges.

Többi változatlan.

ad 21. §.

b) az egyesület érdekkörébe tartozó ügyeknek a végrehajtó bizottság indítványai, jelentései és előterjesztései alapján való elintézése;	*b)* az egyesület érdekkörébe tartozó ügyek az elnöki tanács indítványai, jelentései és előterjesztései alapján való elintézése;

ad 22. §.

Végrehajtó bizottság.	Elnöki tanács.
Az egyesület ügyeinek inté-	Az egyesület ügyeinek inté-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Régi szöveg	Uj szöveg
zése a végrehajtó bizottságra van bízva.	zése az elnöki tanácsra van bízva.
Ez áll:	Ez áll:
a) az elnökség (26. §.);	*a)* az elnökség tagjaiból;
b) az egyes szakosztályok (27. §.) elnökeiből, vagy ha ezek valamelyike az elnökség tagja, a szakosztályok által kiküldött egy-egy tagból;	*b)* az egyes szakosztályok elnökei és alelnökeiből, vagy ha ezek valamelyike az elnökség tagja, az illető szakosztályok által kiküldött egy-egy tagból;
c) igazgató, pénztáros és ellenőrből;	*c)* az igazgatóból, pénztárosból és ellenőrből;
d) ezenkívül a végrehajtó bizottság javalatára a választmány által kiküldendő legfeljebb 6 taggal kiegészíthető.	*d)* a szakmabeli társérdektestületek (3. §.) két-két kiküldöttjéből. A 19. § *b)* pontjának intézkedései megfelelően alkalmazandók;
	e) a választmány által az elnöki tanács javaslatára kiküldendő legfeljebb 6 taggal kiegészíthető.
	ad 23. §.
	Ebben a szakaszban e szavak: „végrehajtó bizottság“ helyébe mindenütt „elnöki tanács“ teendő.
	ad 24. §.
A végrehajtó bizottság hetenkint egy, a választmány által előzetesen megállapítandó időben ülést tart, azonban az elnökség vagy bármely végrehajtó bizottsági tag kivánságára azonnal egybehivandó.	Az elnöki tanács a szükséghez képest tartja üléseit, azonban az elnökség vagy az elnöki tanács bármely tagjának kivánságára azonnal egybehivandó.
Határozatképességhez legalább 7 tag jelenléte szükséges.	Határozatképességéhez nem számítva a 22. §. *d)* pontjában említetteket, legalább 7 választott tag jelenléte szükséges.
	Egyebekben változatlan av-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Régi szöveg	Uj szöveg
	val, hogy a további szövegben e szavak „végrehajtó bizottság“ e szavakkal „elnöki tanács“ helyettesítendők.
ad 25. §.	
Az évi költségvetés megállapításáig a végrehajtó bizottság jogosítva van a folyó kiadásokat a lefolyt év költségvetésének keretén belül fedezni.	Az évi költségvetés megállapításáig az elnöki tanács jogosítva van a folyó kiadásokat a lefolyt év költségvetésének keretén belül fedezni.
ad 26. §.	
Elnökség.	
Az elnöki teendőket egy elnök és hat alelnök végzi.	Az elnöki teendőket egy elnök és hét alelnök végzi.
	Egyebekben változatlan avval a kiegészítéssel mégis, hogy az *a)* és *b)* pontokban e szavak „a végrehajtó bizottság“ e szavakkal „az elnöki tanács“ helyettesítendő.
ad 27. §.	
A választmány a szakma egyes ágai szerint szakosztályokat alakít. A szakosztályok a maguk kebeléből elnököt és előadókat választanak. Minden szakosztály a maga kebeléből elnököt, vagy ha az egyúttal az elnökség (26. §.) tagja, úgy helyette egy tagját küldi ki a végrehajtó bizottságba.	A választmány a szakma egyes ágai szerint szakosztályokat alakít. E szakosztályok a maguk kebeléből elnököt, alelnököt és előadókat választanak. Minden szakosztály a maga kebeléből elnököt és alelnököt — vagy ha azok egyúttal az elnökség tagjai, úgy helyettük egy tagját — küldi az elnöki tanácsba.
	Egyebekben változatlan.
ad 28. §.	
Az igazgató az egyesület ügyeit a végrehajtó bizottság	Az igazgató az egyesület ügyeit az elnöki tanács irányi-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Régi szöveg:	Új szöveg:
irányítása mellett a titkárral (31. §.) együtt intézi.	tása mellett a titkárokkal (31. §.) együtt intézi. Egyebekben változatlan.
ad 31. §.	
e) résztvesznek az egyesület valamennyi bizottságának ülésein és gondoskodnak	*e)* résztvesznek az egyesület valamennyi szervének ülésein és gondoskodnak . . . . Egyebekben változatlan.

Financiális ügyeink.

Egyesületünk pénzügyi helyzete tekintetében utalunk külön előterjesztendő zárszámadásainkra. Hangsúlyoznunk kell azonban ezúttal is, hogy kiadásaink — bármennyire is törekedtünk azokat a leggazdaságosabb módon a legszükségesebbre redukálni — koronánknak a mut évben is tovább folytatódott sajnálatos leromlása s annak nyomában járó szinte leküzdhetetlen drágaság miatt ismét növekedő irányzatot mutattak. Rendes tagsági díjbevételeink tehát a mult évben sem voltak elegendők arra, hogy avval összes kiadásaink fedeztessenek és így a mult évben ahhoz az eszközhöz kellett fordulnunk, hogy tagtársaink munificenciáját igénybe vegyük abban az irányban, hogy a terhükre megállapított rendes tagsági díjon felül önként járuljanak hozzá az előállott hiány fedezéséhez. Ebbeli áldozatkészségükért, azt hisszük, mindnyájunk őszinte hálája és elismerése illeti meg őket.
őket.

* * *

Fennálló alapszabályaink 19. §-a értelmében a választmány tagjainak egy harmada sorsolás folytán kilépvén, a folyó évi május hó 31. napján megtartott választmányi ülésen Bettelheim Ottó, jánosi Engel Gyula, Flax Izsó, dr. Goldfinger Oszkár, Grosz Miksa, Heidlberg Ödön, dr. Hilb Jenő, alsódomborúi Hirschler Rezső, Horváth Imre, Klein Sándor, Neuberger József, Nobel Árpád, Polgár Lipót, Rottmann Dezső, Steinberger Viktor, dr. Stern Ödön, Strausz Jenő, dr. Vita Emil, Vuk Gyula és Zollner Béla urak kisorsoltattak. Kérjük tehát a t. Közgyűlést, hogy alapszabályaink értelmében a lelépő tagok, valamint az elhunyt *Herbacsek Bertalan* tagtársunk

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

helyét, nemkülönben az alapszabályaink 26. §-ának módosítására irányuló s az elnökség kiegészítését tárgyazó indítvány elfogadása esetén még egy alelnök helyét, választás útján töltse be; végül válassza meg alapszabályaink értelmében egy évi időtartamra a választott bírósági tanács 70 tagját is.

Mulasztást követnénk el végül, ha jelentésünket lezárnók anélkül, hogy ne emlékeznénk meg arról az értékes támogatásról, amelyet a napi, de főleg szaksajtó nyújtottak számunkra. A *„Magyar Fakereskedő"*, amelyet érdemes tagtársunk, ifj. *Székely* Ignác immár több mint 30 év óta mindnyájunk megelégedésére, a szakma iránti önzetlen ügyszeretettel vezet, de a *„Magyar Faipar és Fakereskedelem"* is mindenkor készséggel állottak a szakma publicisztikai szolgálatának rendelkezésére s ebbeli becses tevékenységükért őszinte elismerésünk és köszönetünket fejezzük ki.

Mindezek után tisztelettel kérjük a t. Közgyűlést, hogy jelentésünket tudomásul véve, a fentiek szerint indítványozott alapszabálymódosításokat elfogadni és az előterjesztett költségvetéshez hozzájárulni, a zárszámadások és pénztári jelentések letárgyalása után pedig a felmentvényt nekünk, a pénztárosnak és számvizsgáló bizottságnak megadni méltóztassék.

Budapesten, 1923. évi május hó 31-én.

Az igazgató-választmány.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Zárszámadás az 1923. évről.

BEVÉTEL.

	K	f
Pénztári maradvány 1922. évről	39.784	67
Tagsági díjak	15,280.800	—
Rendkívüli bevételek	4,799.169	—
Választott birósági díjak	2,722.000	—
Kamatok	12.700	—
Összesen	22,854.453	67

KIADÁS.

		K	f
Tiszti fizetések és egyéb személyi kiadások		13,417.572	—
Lakbér		819.881	20
Világitás és fütés		1,207.712	—
Hirlapok és szaklapok		415.117	23
Postaköltségek		712.270	74
Nyomtatványok		696.907	50
Fenntartási költségek		549.651	—
Szolga		870.720	—
Telefon		874.501	—
Rendkivüli kiadások		2,828.833	—
Pénztári maradvány:			
pénztár	220.116 K — f.		
postatakarékpénztár	116.172 » — »		
Fabank	125.000 » — »	461.288	—
Összesen		990.975	67

Budapest, 1923. évi december hó 31-én.

Megvizsgáltuk és rendbenlevőnek találtuk:

Budapesten, 1924. évi május hó 18-án.

A számvizsgáló bizottság:

Glasner Gyula s. k. **Kurzweil Marcel** s. k. **Tauszig Tibor** s. k.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Költségvetés az 1924. évre.

Bevétel	K	f	Kiadás	K	f
Tagsági díjakból	100,000.000	—	Tiszti fizetések és egyéb személyi kiadások	70,000.000	—
Kamatok és szelvényekből	5,000.000	—	Lakbér és mellékilletékek	24,000.000	—
Választott birósági díjakból	15,000.000	—	Világitás és fütés	10,000.000	—
Hozzájárulásokból	25,000.000	—	Hirlapok, szaklapok és könyvtár	6,000.000	—
			Postaköltségek	10,000.000	—
			Nyomtatványok	6,000.000	—
			Fenntartási költségek	1,000.000	—
			Tagsági kötelezettségek	1,000.000	—
			Telefon	15,000.000	—
			Rendkivüliek	2,000.000	—
Összesen	145,000.000	—	Összesen	145,000.000	—

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A MAGYAR FATERMELŐK, FAKERESKEDŐK és FAIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK

VÁLASZTMÁNYA ÉS TISZTIKARA.

Örökös tiszteletbeli elnök:

† kálnoki Bedő Albert dr., nyug. államtitkár.

Tiszteletbeli elnökök:

dr. Hegedüs Loránt, Schanzer Ignácz.

Elnök:

Ehrlich Emil.

Alelnökök:

Billitz Sándor, Sonnenfeld Lajos, Pollák Gyula, Hartenstein Jenő, Kronberger Zsigmond, gjurgjenováci Rosenberg Herman.

Választmányi tagok:

Bartos Ármin
Berger Lipót
Bettelheim Ottó
Biró Zoltán
Cinner Vilmos
Ehrenwald Vilmos
jánosi Engel Gyula
Fehér László
Flax Izsó
Fónagy Aladár
Földes Ö. Ede
Frey József
Fried Ármin
Gábor Antal
dr. Goldfinger Oszkár
Grosz Miksa
Grünhut József
Guttmann Salamon
Haasz Emil
Haasz Frigyes
Handel Tódor
Heidlberg Ödön
† Herbacsek Bertalan
dr. Hilb Jenő
alsódomborui Hirschler Rezső
dr. Hódos Béla
Holzmann Gyula
Horváth Imre
Kádár Izsó
Klein Sándor
Kopstein Zsigmond

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Korvin Lajos
Köves József
Neuberger József
Németh Ferenc
Nobel Árpád
Polgár Lipót
Rothberg Vilmos
Rottmann Dezső
Sas Lajos, Dombovár
Schmergel Vilmos
Schreiber Gyula
Silbermann Sándor
Spitz Marc
Steinberger Viktor
Stekl Arthur
dr. Stern Ödön, Barátka
Strausz Jenő
Szabó Vilmos
Székely Ignácz
Székely Mór
dr. Tauber Jakab
Teltsch Árpád
ujvárosi Vigh Gyula
Vigh Mátyás
dr. Vita Emil
Vuk Gyula
Wolf Sándor, Szombathely
Zalán Leó
Zollner Béla

Pénztáros: dr. Schanzer Pál,
Igazgató: Friedmann Sándor,
Ellenőr: Engel Ármin.

Főtitkár: dr. Unger Ferenc.
Titkár: dr. Kemény Dezső.

Számvizsgálók:
Tauszig Tibor, Glasner Gyula, Kurzweil Marcel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Választott bírósági tanács tagjai:

Bartos Ármin
Bartha Gusztáv
Benedek Sándor
Berger Lipót
Bettelheim Ottó
Billitz Sándor
Biró Zoltán
Ehrenwald Vilmos
Ehrlich Emil
Engel Ármin
jánosi Engel Gyula
Ernst Emil
Friedmann Sándor
Fischer Zsigmond
dr. Frank Aladár
Galambos Imre
szergényi Geist Jenő
Glasner Gyula
Greiner Sándor
Haasz Emil
Haasz Frigyes
Hartenstein Jenő
Heidlberg Imre
Heidlberg Ödön
dr. Hilb Jenő
Holzmann Ármin
Horváth Imre
Kemény Dezső
Klein Sándor
Kopstein Zsigmond
Korvin Lajos
Köves József
Kronberger József
Kronberger Zsigmond
Kurzweil Marcell
Laendler Aladár
Lichtig Géza
Milch Oszkár
dr. Milkó Endre
Neményi Sándor
Németh Ferenc
dr. Neuberger Árpád
Neuberger József
Pollák Gyula
Pongrácz János
gjurgjenováci Rosenberg Hermann
Rothberg Vilmos
Rottmann Dezső
Rózsa Mihály
dr. Schancer Pál
Schanzer Ignác
Scheuer Róbert
Schmergel Vilmos
Schreiber Gyula
Schulz Manó
Sebestyén László
Silbermann Aladár
Sonnenfeld Lajos
Spitz Mark
Strausz Jenő
Szabó Vilmos
Székely Mór
Szilasy Pál
dr. Tauber Jakab
Tausz Lipót
Turóczi Sándor
Unger József
Vigh Mátyás
Vuk Gyula
Zollner Béla

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Alapító tagok:

Angol-Magyar Bank r.-t.
† kálnoki Bedő Albert dr.
† Horn Dávid
Magyar Agrár- és Járadékbank r.-t.
Magyar-Olasz Bank r.-t.
† Neuschlosz Emil
Schanzer Ignác
† Schulz Vilmos
† Vuk Gyula

Budapesti rendes tagok.

Abelesz Albert, fakereskedő, V., Sziget-u. 38.
Aczél Károly, vezérigazgató (Aczél Károly fatermelési, faipari és építési r.-t.), VI., Teréz-körút 62.
Dr. Aczél László, cégvezető (Aczél Károly fatermelési, faipari és építési r.-t.), VI., Teréz-körút 62.
Aczél Samu, tűzifanagykereskedő, X., Kőbányai-út 41/a.
E. Andrássy Béla, igazgató (Hazai Fatermelő r.-t.), V., Hold-u. 21.
Angol-Magyar Bank mező- és erdőgazdasági osztátya, V., Vilmos császár-út 26.
† Ágoston Gyula, fakereskedő, VI., Angyalföldi-út 8.
Balla László, fakereskedő, V., Visegrádi-u. 3.
Barna Gábor Fiai t.-t., V., Nádor-u. 24.
Bartos Ármin, igazgató (Neuschloss-féle nasici tanningyár és Gőzfűrész r.-t.), V., Nádor-u. 21.
Bauer Testvérek, fakereskedők, IX., Pápay István-u. 5.
Bayer Hermann és Dezső, fournirkereskedők, VII., Akácfa-u. 4.
Bálint Zsigmond, építési és faipari r.-t., VI., Váci-út 195.
Berger Lipót, vezérigazgató (Zabolai Faipar r.-t.), IV., Egyetem-u. 6.
Besztercenaszódi Faipar r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Béltelki Uradalom Erdőgazdasága r.-t., V., Vörösmarty-tér 2.
Bérgőzfűrész r.-t., V., Zrinyi-u. 7.
Biró Zoltán ny. miniszteri tanácsos, vezérigazgató (Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő részvénytársasága), IX., Kálvin-tér 7.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Blau Miksa, vezérigazgató (Pátria Fakereskedelmi r.-t.), VI., Szegfű-u. 5.
Dr. Blumenthal Vilmos, igazgató (Országos Fatermelő r.-t.), V., Zoltán-u. 16.
Bogenglück Gábor, fatermelő, VIII., Kálvária-u. 18. (Kisterenye).
Breitner Elek, cégjegyző (vasútfelszerelési r.-t.), V., Hajnal-u. 6.
Breitner M. Pál, fatermelő, X., Kőbányai-út 38.
Brust Vilmos, tűzifanagykereskedő, X., Kerepesi-út 38.
Budapesti Gőzfűrész- és Fatermelő r.-t., IX., Vágóhid-u. 16.
Büchler Ármin, tűzifanagykereskedő, X., Jászberényi-út 39.
Cilcer Aladár, fakereskedő, V., Wahrmann-u. 15—17.
Commercia Fabizományi- és Fakereskedelmi r.-t., VIII., Tömő-u. 35.
„Continental" Fakereskedelmi r.-t., V., Nádor-u. 21.
„Corona" Faipari és Kereskedelmi r.-t., V., Dagály-u. 10.
Czinner Vilmos, fakereskedő, VI., Tünde-u. 6.
Dr. Csányi Endre, VI., Andrássy-út 2.
Cser- és Erdőipari r.-t., V., Nagykorona-u. 11.
Darvas Nándor, cégvezető (Faforgalmi r.-t.), V., Zoltán-u. 16.
Dicker Izidor, fournirkereskedő, Újpest, Virág-u. 17.
Dobsinai Faipar r.-t., VI., Andrássy-út 70.
Donáth József, igazgató (Pestszentlőrinci Parkétgyár- és Gőzfűrész r.-t.), V., Balaton-u. 2.
Donner Gyula, fakereskedő, VI, Révész-u. 11.
Dunamenti Fakereskedelmi r.-t., VI., Váci-út 13.
Ebel Izidor, fournirkereskedő, VIII., Práter-u. 88.
Egervidéki Fatermelő r.-t., IX., Soroksári-út 72.
Egressi Arthur, fatermelő, VII., István-út 49.
Egyesült Fa- és Ipar r.-t., V., Arany János-u. 10.
Ehrenwald Alajos, fakereskedő, V., Katona József-u. 28.
Ehrenwald László, fakereskedő cég, Újpest, Árpád-út 90.
Ehrenwald Testvérek, fakereskedők, IX., Mester-u. 37.
Ehrenwald Vilmos, fakereskedő, Újpest, Váci-út 2.
Ehrlich Emil, elnökigazgató (Fatermelő és Faipari r.-t.), V., Nádor-u. 26.
Ehrlich Nándor, fournirkereskedő, Újpest, Árpád-út 69.
Ehrlich Fűtőanyagkereskedelmi r.-t., VII., Rákóci-út 18.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: ÉGF/245-1/2019.

Eichner Zsigmond (La Roche és Darvas r.-t., Nagyvárad képviselője), VI., Király-u. 51.
Első Magyar Mechanikai Hordógyár Herrmann János Fiai r.-t, X., Liget-u. 8.
Elszász Béla, fakereskedő, III., Lajos-u. 75.
Elszász Miksa, fakereskedő cég, III., Lajos-u. 75.
Engel Ármin, fakereskedő, V., Zoltán-u. 8.
Engel és Diamant, fakereskedők, VII., Péterffy Sándor u. 21.
Jánosi Engel Gyula udvari tanácsos, fatermelő, V., Rudolf-rakpart 3.
Engel József, fakereskedő, V., Csáky-u. 14.
† Engel Mihály, fatermelő, VII., Erzsébet-körut 26.
Engel Zsigmond, fakereskedő V., Széchenyi-u. 8.
Epstein Vilmos, tűzifanagykereskedő, X., Kőbányai-út 35/c.
Erdélyi Ferenc, igazgató, (Északkeleti Fatermelő r.-t.) VI., Szent László-út 14.
Erdélyi Géza, igazgató (Magyar-Amerikai Fatermelő r.-t.), X., Kerepesi-út 29.
Erdős Lipót, igazgató (Lignifer r.-t.), V., Széchenyi-u. 1.
Ernst Emil, fatermelő, V., Csáky-u. 1.
Erős József, tűzifanagykereskedő, V., Visegrádi-u. 70.
Épületfa- és Bányafakereskedelmi r.-t., VI. Rózsa-u. 38/b.
Fa- és Árukereskedelmi r.-t., V., Nagykorona-u. 24.
Fabank r.-t., V., Nádor-u. 21.
Fa- és Vegyipari r.-t., IV., Egyetem-u. 6.
Faforgalmi r.-t., V., Zoltán-u. 16.
Fakereskedelmi r.-t., fiókja, V., Csáklya-u. 10.
Faragó Gyula, fakereskedő, V., Bálvány-u. 22.
Faragó Vilmos, fakereskedő, VII., Hajtsár-út 64. (Tisch és társa cég).
Faszén- és Kőszénkereskedelmi Vállalat (Tábori Lajos), V., Honvéd-u. 40.
Fatermelő és Faipari r.-t., V., Nádor-u. 26.
Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t., VI., Röppentyű-u. 62.
Faüzlet r.-t., V., Akadémia-u. 11.
Fehér László, fakereskedő, X., Kerepesi-út 25.
Fehér Mór és Fia, fatermelő cég, V., Csáky-u. 5.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Fein Ármin, igazgató (Székpataki Erdőipar r.-t.), V., Zoltán-utca 16.
Feldmann Vilmos, üzletvezető (Strausz Jenő cég), III., Zsigmond-u. 51.
Fenyves Aladár, aligazgató (Sylvania Fakereskedelmi r.-t.), V., Akadémia-u. 3.
Fésüs György, igazgató (Kronberger-féle Faipar r.-t.), V., Akadémia-u. 5.
Fischer Henrik, épületfakereskedő, III., Szent Endrei-út 8189. hrsz.
Fischer Jenő, fournirkereskedő, V., Váczi-út 6.
Fischer Zsigmond, fakereskedő (Wellisch Náthán Utóda), X., Kerepesi-út 23.
Flamm Dániel, fakereskedő, I., Naphegy-u. 13.
Flesch Béla, fakereskedő, X.. Belső Jászberényi-út 31—33.
Fónagy Aladár, elnök, (Mobil Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t.), IV., Harmincad-u. 3.
Forgács és Sebestyén, fakereskedő cég, X., Rákosfalva.
Fornérgyár és Keményfatermelő r.-t., IX., Csont-u. 1.
Földes Ö. Ede, VI., Felsőerdősor 11.
Frank Adolf, fatermelő cég, V., Vilmos császár-út 74.
Dr. Frank Aladár, fatermelő, V., Vilmos császár-út 74.
Frank Sebő, igazgató (Kalotaszegi Erdőipar r.-t.), V., Nádor-utca 31.
Freiwirth Sándor, VI., Nagymező-u. 45.
Fried és Benedek, faiparosok, VII., Rákóczt-út 82.
Friedländer Márton, igazgató (Barna Gábor Fiai r.-t.), V., Nádor-u. 24.
† Friedmann Henrik, fatermelő, VI., Izabella-u. 85.
Friedmann Jenő, cégvezető (Silvania Fakereskedelmi r.-t.), V., Akadémia-u. 3.
Friedmann Sándor, fatermelő (Magyar Termelő és Értékesitő r.-t.), V., Béla-u. 3.
Frommer és Ernst, fakereskedők, I., Retek-u. 13.
Fürst István, fatermelő cég, V., Falk Miksa-u. 26.
Galambos Imre, fakereskedő, V., Ipoly-u. 28.
Garamvölgyi Fatermelési r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Gábor Antal, igazgató (Lignifer r.-t.), V., Széchenyi-u. 1.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Gáspár Fülöp, tüzifanagykereskedő, VI., Hungária-körút 72.
Gerő Mundi, faszénkereskedő, II., Margit-körút 5/b.
Glasner Gyula, fatermelő (Glasner Testvérek), VI., Király-utca 82.
Dr. Goldfinger Oszkár, vezérigazgató (Szudrics-Petrószi erdőipar r.-t.), V., Bálvány-u. 15.
Gottlieb A., Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t., V., Géza-u. 1.
Graeb C. és Fiai, IX., Mester-u. 9.
Greiner Sándor és Gyula r.-t., IV., Deák Ferenc-u. 12.
Groedel Ármin báró, fatermelő, VI., Lendvay-u. 26.
Groedel Bernát báró, fatermelő, VI., Lendvay-u. 28.
Grosz I., fakereskedő cég, VII., Ilka-u. 29.
Grosz Miksa, fatermelő, VI., Andrássy-út 32.
Groszmann Arnold, fatermelő, VI., Teréz-körút 3.
Grün István, igazgató (Faárusító r.-t.), VI., Szent László-út 1.
Grün Sándor, fournirkereskedő, VII., Kazinczy-u. 22.
Grünhut József, fatermelő, VI., Teréz-körút 17. (Vác).
Dr. Grünwald Barna, igazgató (Magyar Termelő és Értékesítő r.-t.), V., Béla-u. 3.
ifj. Grünwald Sámuel, fournirkereskedő, VIII., József-körút 11.
Guttmann László, tisztviselő (Kronberger-féle Faipar r.-t.), V., Akadémia-u. 5.
Guttmann Salamon, fakereskedő (Wellisch Náthán Utóda), X., Kerepesi-út 23.
Gyopár Dezső, fatermelő, V., Csáky-u. 3.
Gyopár Testvérek, fatermelők, V., Csáky-u. 3.
Haasz Ferenc, igazgató (Sylvania Fakereskedelmi r.-t.), V., Akadémia-u. 3.
Haasz Frigyes, igazgató (Fakereskedelmi r.-t. fiókja), V., Csáklya-u. 10.
Haasz Lipót és Fia, fakereskedők, V., Pozsonyi-út 10.
Haasz Zsigmond, fabizományos, VI., Vilmos császár-út 49.
Handel J. Tódor, igazgató („Tenax" Fakereskedelmi és Építőanyag r.-t.), V., Váci-út 197.
Hartenstein Jenő, vezérigazgató (Hazai Fatermelő r.-t.), V., Hold-u. 21.
Hartmann Hugó, fatermelő, V., Zoltán-u. 12.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Havas Béla, fakereskedő, VII., Murányi-u. 2.
Hazai Erdőipar r.-t., V., Dráva-u. 16.
Hazai Fatermelő r.-t., V., Hold-u. 21.
Hecht Lipót, fakereskedő, Ujpest, Árpád-út 83.
Heidlberg Imre, igazgató (Honi Faipari r.-t.), V., Hold-u. 29.
Heidlberg Ödőn, igazgató (Honi Faipar r.-t.), V., Hold-u. 29.
Herbacsek Bertalan, fakereskedő és építési vállalkozó r.-t., Kispest.
Hertz Aladár, fakereskedő, V., Aulich-u. 7.
Hercz Miksa, fournirkereskedő, Újpest, Vörösmarty-u. 23.
Hermaneczi Papírgyár r.-t., VI., Gyár-u. 38
Dr. Hilb Jenő, vezérigazgató (Puhafa r.-t.), V., Báthory-u. 8
Hoffmann és Wolkenstein, fakereskedők, V., Pozsonyi-út 8/b.
Hoffmann József, fatermelő, II., Margit-körút 5.
Holzmann Gyula, fakereskedő, Kispest, Üllői-út 156.
Honi Faipar r.-t., V., Hold-u. 29.
Horsovszky Leó, fakereskedő, V., Wahrmann-u. 19.
Horváth Imre, igazgató (Hazai Fatermelő r.-t.), V., Hold-u. 21.
Hüvös Marczell, tűzifanagykereskedő, VIII., Baross-u. 135.
„Industria" Fatermelő r.-t., Eötvös-u. 11.
Jánospusztai Uradalom és Ipartelepek r.-t., V. Kálmán-u. 21. (Nógrádverőce.)
Juhász István, fakereskedő, V., Nádor-u. 13.
Kaán Károly, államtitkár, M. kir. földmívelésügyi minisztérium.
Kalotaszegi Erdőipar r.-t., V., Nádor-u. 31.
Kanczuker Adolf, fakereskedő, V., Rudof-tér 1.
Kaufmann Nándor, igazgató (Wolfner S.), V., Dráva-u. 16.
Kazda J. Utóda Vlasák Vince, fournirkereskedő, Újpest, Árpád-út 107.
Kádár Izsó, igazgató (Cser- és Erdőipari r.-t.), V., Nagykorona-u. 11.
Dr. Kálmán Sándor, fatermelő, Royal-szálló.
Keletmagyarországi Erdőipar r.-t., V., József-tér 1.
Kemény Dezső, fatermelő, V., Csáky-u. 5.
Kenedy Emánuel és Fia, fatermelők, V., Lipót-körút 13.
Kerekes József, fournirkereskedő, Újpest, Petőfi-u. 2.
Kereskedelmi- és Gazdasági r.-t., V., Hold-u. 21.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Kircz Alfréd, fakereskedő, VIII., Bérkocsis-u. 41. I. 3. (Komárom).
Kisküllővölgyi Faipar r.-t., V., Dráva-u. 16.
Kitséer Sámuel, fakereskedő cég, IX., Közvágóhíd-u. 14.
Klár Andor, vezérigazgató, IV., Ferenc József-rakpart 17.
Klein- és Reichfeld, fakereskedő cég, V., Honvéd-u. 8.
Klein Géza, fatermelő (Klein Zsigmond cég), V., Nádor-u. 28.
Klein Miksa, fakereskedő, V., Váci-út 73.
Klein Mór, fakereskedő, V., Václ-út 53.
Klein Náthán, fatermelő, V., Csáky-u. 16.
Klein Sándor, fatermelő (Klein Zsigmond cég), V., Nádor-u. 28.
Klein Vilmos, fakereskedő, VII., Gizella-út 23.
Klein Zsigmond, fatermelő cég, V., Nádor-u. 28.
Klug István, fatermelő, V., Kálmán-u. 19.
† Klug Lajos, fatermelő, V., Személynök-u. 16.
Kohlmann Richárd, V., Nagykorona-u. 11.
Kolos Emil, fatermelő, V., Falk Miksa-u. 4.
Kolos Henrik, igazgató („Corona" Faipari és Kereskedelmi r.-t.), V., Rudolf-rakpart 5.
Kondor Jenő, fatermelő, V., Gizella-tér 3.
Kopstein Zsigmond, fatermelő (Kopstein és Klein), V., Tátra-u. 4.
Korányi Adolf, fatermelő, VII., Józsika-u. 24.
Korniss Testvérek, fatermelő cég, V., József-tér 12. (Arad).
Korvin Lajos, fakereskedő, IX., Soroksári-út 86.
Köves József, vezérigazgató (Magyar Általános Fatermelő r.-t.), V., Nádor-u. 24.
Központi Faértékesítő r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Kramer Ignácz, fournirkereskedő, VII., Kertész-u. 20.
Kramer Samu, tűzifakereskedő, III., Filatorigát 6392. hrsz.
Kreisler Manó, tűzifakereskedő, VI., Dalnok-u. 2/c.
Kronberger-féle Faipar r.-t., V., Akadémia-u. 5.
Kronberger Jenő, igazgató (Kronberger-féle Faipar r.-t.), V., Akadémia-u. 5.
Kronberger József, igazgató (Kronberger-féle Faipari r. t.), V., Akadémia-u. 5.
Kronberger Zsigmond, vezérigazgató (Kronberger-féle Faipar r.-t.), V., Akadémia-u. 5.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Kun Ármin, fatermelő, I., Orlay-u. 9.
Kurzweil Vilmos és Fia, fakereskedők, I., Márvány-u. 15.
Landler Dezső, gőzfűrész-tulajdonos, képv.: Dr. Balázs Dezső ügyvéd, VI., Gyár-u. 28. (Zalacséb-Salomvár).
Laendler Aladár, fatermelő, V., Pannónia-u. 9/a.
Langfelder Károly, mérnök, V., Kárpát-u. 5/b.
László József, fournirkereskedő, VIII., Baross-u. 88.
Leimdörfer Ármin, fakereskedő (Leimdörfer és Révész), I., Horthy Miklós-út 149—151.
Lipner Sándor, fakereskedő (Lipner és Tausz), VIII., Szeszgyár-u. 8.
Lomási Erdőipar r.-t., V., Nádor-u. 21.
Lord és Társa r.-t., VI., Teréz-körut 62.
Löbl Marcell, igazgató (Fakereskedelmi r.-t. fiókja), V., Csáklya-u. 10.
Löwenstein Sándor, fabizományos, V., Báthory-u. 9.
Löwy Dávid és Fiai, faiparosok, Újpest, Váci-út 48.
Löwy Sándor, fabizományos, V., Bálvány-u. 8.
Lukács Lajos, fakereskedő, VI., Szondy-u. 40.
Lunaforrási Fatermelő r.-t., V., Sas-u. 1.
Lustig Károly, igazgató (Országos Fatermelő r.-t.), V., Zoltán-utca 16.
Magyar-Amerikai Faipar r.-t., X., Kerepesi-út 29.
Magyar Általános Fatermelő r.-t., V., Nádor-u. 24.
Magyar Általános Kőszénbánya r.-t., V., Zoltán-u. 2.
Magyar Erdő- és Faüzem r.-t., V., Vilmos császár-út 26.
Magyar Fakereskedelmi r.-t., V., Nádor-u. 21.
„Magyar Foresta“ Erdő- és Faipari r.-t., V., Dorottya-u. 7.
Magyar Városi Bank r.-t., V., Zrinyi-u. 7.
Magyar Zoltán, tisztviselő (Magyar Általános Fatermelő r.-t.), V., Nádor-u. 24.
† Markovits Lajos, igazgató (Zentai és Roskányi Egyesült Iparvállalatok r.-t.).
Markstein Márton, igazgató (Zentai és Roskányi Egyesült Iparvállalatok r.-t.), V., Dorottya-u. 6.
Marosvölgyi Fatermelő r.-t., V., Zoltán-u. 16.
Márer Benő és Társa, fatermelők, V., Balaton u. 10.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Márer Károly, fatermelő, V., Alkotmány-u. 23.
Meitner Dezső, fakereskedő, V., Bálvány-u. 15.
Meitner L., fatermelő, V., Honvéd-u. 16.
Mikes Ármin gróf, fatermelő, IV., Egyetem-u. 6.
Milch Károly, lapszerkesztő, VI., Gyár-u. 28.
Milch László, fakereskedő, V., Csanády-u. 17,
Milch Oszkár, fatermelő, V., Csáky-u. 16.
Milkó Béla, igazgató, V., Falk Miksa-u. 22.
Dr. Milkó Endre, gazdasági főtanácsos, fatermelő, IV., Váci-utca 36. (Milkó Vilmos és Fiai).
Milko Vilmos és Fiai, fatermelők, IV., Váci-u. 36.
Mobil Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t., IV., Harmincad-u. 3.
Mundus Egyesült Magyar Hajlított Fabutorgyárak r.-t., V., Dorottya-u. 3—7.
Munk Henrik, fournirkereskedő, IV., Gerlóczy-u. 11.
† Müller József, igazgató (Gőzfavágó és Fakereskedelmi r.-t.), V., Kárpát-u. 19.
Nemes Sándor, fakereskedő, V., Csáklya-u. 49.
Neményi Sándor, igazgató (Magyar Általános Fatermelő r.-t.), V., Nádor-u. 24.
Neuberger József, igazgató, V., Pannonia-u. 10/b.
Neumann Nándor, fakereskedő, V., Nádor-u. 30.
Neumann Sándor, fatermelő, V., Kálmán-u. 20.
Neumayer Izidor, fournir- és fakereskedő, VIII., Bérkocsis-u. 16.
Neuschlosz-féle Nasici Tanningyár és Gőzfűrész r.-t., V., Nádor-u. 21.
Neuschlosz-Lichtig Repülőgépgyár és Faipar r.-t., V., Balaton-utca 2.
Neuschlosz Ödön és Marcell cég, V., Pozsonyi-út 21.
Dr. Neuwirth Alfréd, fatermelő, VI., Délibáb-u. 10.
Neuwirth Rezső, igazgató (Faforgalmi r.-t.), V., Zoltán-u. 16.
Németh Ferenc, vezérigazgató (Faértékesítő r.-t.), V., Nádor-utca 21.
Nobel Árpád, igazgató („Continental“ Fakereskedelmi r.-t.), V., Nádor-u. 21.
Obersohn Miksa Utóda Rothberg Vilmos cég, V., Akadémia-utca 11.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Oblath Gyula és Fia, fakereskedők, VI., Szív-u. 69. (Szob, Hont m.).
Orován Mór, fakereskedő, V., Lipót-körút 9.
Országos Fatermelő r.-t., V., Zoltán-u. 16.
Parkettázó és Fakereskedelmi r.-t., V., Pozsonyi-út 37.
Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész r.-t., V., Balaton-u. 2.
Petrozsény-Iszkronyi Fűrészgyár r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Pfeiffer Gyula, miniszteri tanácsos, M. kir. Földmívelésügyi minisztérium.
Polgár Emil, fakereskedő (Polgár Testvérek Fakereskedelmi r.-t.), V., Pozsonyi-út 2/b.
Polgár Géza, fakereskedő (Polgár Testvérek Fakereskedelmi r.-t.), V., Pozsonyi-út 2/b.
Polgár Lipót, fakereskedő (Polgár Testvérek Fakereskedelmi r.-t.), V., Pozsonyi-út 2/b.
Politzer Ignác, fakereskedő, VI., Podmaniczky-u. 77.
Politzer Márton, fatermelő (Stern és Politzer), V., Csáky-u. 34.
Pollák Gyula, fakereskedő (Kitséer Sámuel cég), IX., Közvágóhíd-u. 14.
tiszasülyi Polnay Jenő, elnök (Atlantica Trust r.-t.), V., Falk Miksa-u. 20.
Popper Árpád (Popper Mór cég), X., Kőbányai-út 38.
Práger Jenő (Fehér Mór és Fia cég), V., Csáky-u. 5.
Preisich Aladár, fakereskedő, VII., Hajtsár-út 157.
Puhafa r.-t., V., Báthory-u. 8.
Raskó és Steiner, fabizományosok, IV., Magyar-u. 22.
Rácz Jenő, fakereskedő, VI., Csengeri-u. 61.
Reiner S. és Fia, fakereskedő cég, VI., Szent László-út 1—3.
Reiser Sándor, igazgató (Faárusító r.-t.), VI., Szent László út 1.
Rényi Oszkár, Famegmunkáló r.-t., VI., Andrássy-út 52.
Révész Béla, fakereskedő (Révész és Leimdörfer), I., Horthy Miklós-út 149—151.
Révész Simon, fakereskedő, VII., Damjanich-u. 58.
Rézbányai Erdőipar r.-t., VII., Erzsébet-körút 41.
Roboz Ödön, fakereskedő, V., Szalay-u, 2.
Rónai és Liban, fakereskedők, VII., Kerepesi-út 52.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Rónay Ákos, igazgató (Fatermelők Behozatali Részvénytársasága), IV., Bécsi-u. 2.
gjurgjenovaci Rosenberg Hermann, m. kir. kormányfőtanácsos, vezérigazgató (Neuschlosz-féle nasici tanningyár és Gőzfűrész r.-t.), V., Nádor-u. 21.
Rosmayer Ferenc, Fakereskedelmi r.-t., V., Arany János-u. 10.
Rosner Soma, fatermelő, V., Lipót-körút 15.
Roth és Hirschfeld, fakereskedők, VII., Thököly-út 124.
Rothberg Vilmos, fabizományos, V., Akadémia-u. 11.
Rózsa Mihály, fakereskedő, VI., Csengery-u. 76.
Sas Béla és László, fakereskedők, VI., Hungária-körút 89.
Schanzer Béla, fatermelő (Wolfner S. cég), V., Balaton-u. 2.
Schanzer Ignác, fatermelő (Wolfner S. cég), V., Dráva-u. 16.
Dr. Schanzer Pál, fatermelő (Wolfner S. cég), V., Dráva-u. 16.
Scheiber Géza, fatermelő, VII., Damjanich-u. 58.
Schlesinger Gyula, tűzifakereskedő, VIII., Népszinház-u. 35.
Schmergel Testvérek, fatermelők, V., Bálvány-u. 15.
Schmiedl Mihály, fatermelő, V., Csáky-u. 8.
Schönfeld Salamon, fakereskedő, VI., Horn Ede-u. 9.
Schreiber Gyula, fakereskedő, Újpest, Váczi-út 5.
Schubert M. Ferenc, aligazgató (Országos Fatermelő r.-t.), V., Zoltán-u. 16.
Schulhof és Hecht, fabizományosok, V., Vécsey-u. 5.
Schulz és Pollak, fatermelők, VI., Vilmos császár-út 50.
Schulz Henrik, fatermelő, V., Csáky-u. 15.
Sebestyén László r.-t., V., Pozsonyi-út 10.
Sebők József, fatermelő, V., Bálvány-u. 15.
Sessler Zsigmond ládagyáros, VI., Vörösmarty-u. 60.
Silbermann Sándor, fakereskedő (Silbermann Bernát cég), V., Váci-út 50.
Singer József, fakereskedő, I., Átlós-út 54.
Singer Oszkár, fakereskedő, VIII., Népszinház-u. 46.
„Slavonia“ Magyar Faipar r.-t., X., Kerepesi-út 29/b.
Somló Mór és Szilasi, fakereskedők, VII., Wesselényi-u. 2. (Szeged).
Somogyi Sándor, fatermelő, V., Visegrádi-u. 23.
Sonnenfeld Lajos, vezérigazgató (Országos Fatermelő r.-t.), V., Zoltán-u. 16.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Spitz Dezső, fatermelő (Spitz Marc cég), VI., Hajós-u. 25.
Spitz Henrik, fakereskedő (Spitz Kálmán cég), VII, Thököly út 112.
Dr. Spitz Lajos, fatermelő (Spitz Marc cég). VI., Hajós-u. 25.
Spitz Marc, fatermelő, VI., Hajós-u. 25.
Spitzer Testvérek, fournirkereskedők, Újpest, Árpád-út.
Spitzer Vilmos, fournirkereskedő, VII., Wesselényi-u. 54.
Spuller Lipót, fatermelő, VII., Aréna-út 29.
Standard Magyar Fatermelők Részvénytársasága, V., Nádor-utca 21.
Steinberger Viktor, igazgató (Puhafa r.-t.), V., Báthory-u. 8.
Steiner Ignác, fakereskedő (Steiner és Spitz cég), VII., Hungária-körut 170.
Steiner Sándor igazgató (Faértékesítő r.-t.), V., Nádor-u. 21.
Stekl Arthur, igazgató (Országos Fatermelő r.-t.), V., Zoltán-utca 16.
Stern Gyula, h. vezérigazgató (Neuschloss-féle nasici tanningyár és gőzfürész r.-t.), V., Nádor-u. 21.
Stern Leó, igazgató („Carpathia" Általános Fakereskedelmi r.-t.), VII., Thököly-út 14.
Sternberg Albert, igazgató (Országos Fatermelő r.-t.), V., Zoltán-u. 16.
Sternlicht Elemer és Társa, tűzifanagykereskedők, VI., Szent László-út 180.
Strausz Jenő, fakereskedő, III., Zsigmond-u. 51.
Strelinger Gyula, fakereskedő, VII., Thököly-út 21.
Dr. Strelinger Károly, fatermelő, Vilmos császár-út 31.
Sugár Vilmos, szénkereskedelmi és bányászati r.-t., IV., Károly király-út 14.
„Sylvania" Fakereskedelmi r.-t., V. Akadémia-u. 3.
Szántó Jenő, igazgató („Continental" Fakereskedelmi r.-t.), V., Nádor-u. 21.
Szántó Kornél, cégjegyző („Continental" Fakereskedelmi r.-t.), V., Nádor-u. 21.
Szegő Izsó, igazgató (Magyar Foresta Erdő- és Faipari r.-t.), V., Lipót-körút 13.
Ifj. Székely Ignác, lapszerkesztő, V., Akadémia-u. 18.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Székely Mór, igazgató (Bélteki Uradalom Erdőgazdasága r.-t.), V., Vörösmarty-tér 8.
Székely Sándor, fatermelő, VII., Damjanich-u. 28/a.
Székely Sándor, fakereskedő, IX., Gróf Haller-u. 14.
Székpataki Erdőipar r.-t., V., Zoltán-u. 16.
Sziklai Jenő, fatermelő, VIII., Vas-u. 15/b.
„Szolyva" Magyar Falepároló r.-t., V., Csáklya-u. 10.
Szterényi Hugó, fatermelő, V., Tátra-u. 8.
Takács N. Ignác, fakereskedő, VII., Erzsébet-körút 19. III. 28.
Takács Nándor (Stern Dezső cég képviselője), V., Katona József-u. 28.
Dr. Tauber Jakab (Aczél Samu cég), V., Zoltán-u. 12.
Taussig és Wippler Fatermelő r.-t. (képv.: Dr. Vita Emil ny. főv. tanácsnok, IX., Liliom-u. 34.) VI., Teréz-körút 52.
Tausz V. Lipót, fakereskedő (Lipner és Tausz), VIII., Szeszgyár-u. 8.
Tauszig Tibor, fakereskedő (Lipner és Tausz), VIII., Szeszgyár-u. 8.
Teltsch Árpád. fournirkereskedő, VIII., Dobozi-u. 47.
Teplánszky Ede, igazgató (Mobil Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t.), IV., Harmincad-u. 3.
Tisch és Társa, fakereskedők, VII., Hajtsár-út 64.
Trostler Emil, fabizományos, V., Lipót-körút 13.
Turóczi Sándor, igazgató (Magyar Általános Kőszénbánya r.-t.), V., Zoltán-u. 2.
Ujlaky, Hirschler és Fia, fatermelők, VI., Andrássy-út 47.
Ungár Dezső, fatermelő (Schmiedl és Ungár), VI., Lendvay-utca 3.
Vajda Ignác, cégvezető (Kalotaszegi Erdőipar r.-t.), V., Nádor-utca 31.
Dr. Varju Vilmos, igazgató (Magyar Általános Fatermelő r.-t.), V., Nádor-u. 24.
Vasútfelszerelési r.-t. (képv.: Biedermann Jenő igazgató), V., Hajnal-u. 6.
Vágó János, fabizományos, VI., Mozsár-u. 6.
Vágó Jenő, vezérigazgató (Fournérgyár és Keményfatermelő r.-t.), IX., Csont-u. 1.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Vágó Rezső, fatermelő, Vilmos császár-út 45.
Vidor József, tüzelőanyagkereskedelmi r.-t. (képv.: Barabás Arthur cégvezető), VII., Rottenbiller-u. 66.
Vigh és Loványi fatermelő cég, VII., Kertész-u. 4.
Vogel Aladár, fakereskedő, I., Fehérvári-út 64.
Vuk Ferenc, fatermelő (Vuk M. és Fiai), V., Kálmán-u. 10.
Vuk Gyula, fatermelő (Vuk M. és Fiai), V., Kálmán-u. 10.
Vuk M. és Fiai, fatermelő cég, V., Kálmán-u. 10.
ifj. Weil József, fakereskedő, VII., Abonyi-u. 21.
Weinstock Vilmos, fakereskedő, VI., Rózsa-u. 7.
Weisz Albert, fatermelő, II., Zárda-u. 55.
Weisz és Vidor tüzifa- és faszénkereskedő, X., Józsefvárosi teherpályaudvar.
Weisz Testvérek, fakereskedők, Ujpest, Árpád-út 95.
Dr. Wellisch Tibor, fakereskedő (Wellisch Náthán Utóda), X., Kerepesi-út 23.
Winter Hermann, tűzifa- és szénnagykereskedő cég, Vilmos-császár-út 72.
Wolf és Társa, épületfakereskedők, VI., Váci-út 91.
Wolfner S., fatermelő cég, V., Dráva-u. 16.
Zabolai Faipar r.-t., IV., Egyetem-u. 6.
Zalán Leó, vezérigazgató (Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t.), VI., Röppentyű-u. 62.
Zentai és Roskányi Egyesült Iparvállalatok r.-t., V., Dorottya-utca 6.
Zollner Béla, vezérigazgató (Lunaforrási Fatermelő r.-t.), V., Sas-u. 1.
Zoltán Gyula, cégvezető (Országos Fatermelő r.-t.), V., Zoltán-utca 16.
Zsilvölgyi Fatermelési r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Zsoldos Gőzmalom, Ipartelep és Kereskedelmi r.-t. (képv.: Bugyi Antal m. kir. kormányfőtanácsos), V., Vadász-u. 37.
Zsolnai Hermann, tűzifakereskedő, V., Honvéd-u. 1.

Vidéki rendes tagok:

Abeles Jenő, fakereskedő, Veszprém.
Alberti Richárd, fatermelő, Zagreb, Mazuranicev trg. 1.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Alföldi Fakereskedelmi r.-t., Kecskemét.
Andauer és Friedrich, Pinkafő.
Angyal Simon, fakereskedő, Tiszalök.
Aradi Fűrészgyár r.-t., Arad.
Ausch Mór és Fia, fakereskedők, Gyönk.
Általános Bank és Takarékpénztár r.-t., Székesfehérvár.
Általános Fakereskedelmi r.-t., Nagyvárad.
Általános Ipari és Kereskedelmi r.-t., Szatmár.
Bach Jenő, fatermelő, Szeged, Demke-palota.
erdősi Baiersdorf Károly, udv. tanácsos, Wien, IV., Schlüsselgasse 5.
Bakai Gyula, Fa- és Építőanyagkereskedelmt r.-t., Szolnok.
Balog Dávid Fakereskedelmi r.-t., Debrecen, Külső-Vásártér 14.
Bauer Lipót, fakereskedő, Sopron, Széchenyi-tér 5.
Benedek Mátyás és Fia, Érmihályfalva.
Berger A. Fakereskedelmi r.-t., Zagreb.
Billitz Sándor, vezérigazgató, Temesvár.
Binder és Polgár, fatermelők, Zagreb.
Bing Mór és Társa, fakereskedők, Nagykároly.
Biringer János, fakereskedő, Győr, Veszprémi-út 12.
Özv. Biringer Lipótné, fakereskedő, Kapuvár.
Bisztra Erdőkihasználási r.-t., Temesvár.
Blum Fülöp, fatermelő, Jáskafalva.
Blumenthal Manó, fakereskedő, Gödöllő.
Braun és Czinczár Fakereskedelmi és Faipari r.-t., Gyula.
Braun Ignácz, fakereskedő, Cegléd.
Brauner Nándor, vezérigazgató, Zagreb.
Breiner Sándor, fatermelő, Ipolyság.
Bruck Sándor, fakereskedő, Pécs.
Burger és Társa, fakereskedők, Nagytétény.
Büchler Hermann, fatermelő, Turócszentmárton.
Cinkotai Fa- és Építőanyag r.-t., Cinkota.
Ifj. Deutsch Adolf, fakereskedő, Sárbogárd.
Deutsch Dezső, vezérigazgató, Nagyvárad.
Deutsch Testvérek, fatermelők, Székesfehérvár.
Délvidéki Fatermelő r.-t., Temesvár.
Diósi Ignác Fia Lajos, fatermelő cég, Nagyvárad.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Donáth Zsigmond, fatermelő, Rajec.
Moritz Drach junior, fatermelő, Wien, X., Triesterstrasse 15.
Drummer Ferenc, fatermelő, Ilonca.
Dunántúli Fakereskedelmi és Ipari r.-t., Székesfehérvár.
Egri Fa- és Építőanyagkereskedelmi r.-t., Eger.
Egyesült Erdőipar r.-t., Besztercebánya.
Ehrenfeld és Guttmann, fakereskedők, Nyiregyháza.
Ehrenfeld Mór A., fakereskedő cég, Nyergesújfalu.
Eissler J. & Brüder, fatermelő cég, Wien, I, Dr. Karl Luegerplatz 2.
Eisler Zsigmond, fakereskedő, Szabadka.
Elefánt Sándor, fatermelő, Felsővisó.
Engel Adolf és Fiai, fatermelők, Pécs.
Engel Frigyes, fakereskedő, Kölesd.
Ernst János és Fia, fakereskedők, Ujvidék.
Ernst János és Róth, fatermelők, Ujvidék.
Fabehozatali és Kereskedelmi r.-t., Debrecen.
Faipari és Kereskedelmi r.-t., Miskolcz, Vay-út 25.
Faipari és Fakereskedelmi r.-t. (Leimdörferfer Nándor, vezérigazgató), Párkány.
Faragó Gyula, fakereskedő, Nagykáta.
Farkas Mendel Fiai, fatermelők, Marosvásárhely.
Fehérvizi Faipar r.-t., Kolozsvár.
Fischer Ede, fakereskedő, Győr, Budai-út 4.
Fischer Gyula, fakereskedő, Fiume.
Flax és Társa r.-t.. Erzsébetfalva.
Flax Oszkár, fakereskedő, Rákosszentmihály, Széchenyi-u. 3.
Fleischmann Adolf és Fiai, fakereskedő cég, Högyész.
Frankl Jakab, fakereskedő, Nagykikinda.
Fränkl S. József, fatermelő, Arad.
Friedländer Jónás, fakereskedő, Miskolc.
Freund József, fatermelő, Óbecse.
Freundlich Gyula, fatermelő, München.
Frey József, fakeskedő, Mátyásföld.
Friedmann Zsigmond, fakereskedő, Ibrány.
Fuchs Károly, fakereskedő, Szigetvár.
Ganz, Friedländer és Spiegel, fakereskedők, Vásárosnamény.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Gara Frigyes, igazgató, Szolnok.
szergényi Geist Jenő, fatermelő, Szombathely.
Glatter Ignác, fatermelő, Rozsnyó.
Glesínger I. Ph., fatermelő cég, Teschen.
Glück Zsigmond, fakereskedő, Nyirbogdány.
Goldmann Samu, fakereskedő, Dombrád.
Goldner I., fatermelő, Késmárk.
Gödemesterháza Uradalmi és Grassl György erdőipar r.-t. (Palotailva), Wien, X., Gudrunstrasse 194.
Gróf Degenfeld József szinnai Erdőgazdasága r.-t., Pozsony.
Grosz Béla, vezérigazgató, Wien, VIII, Grottenthalergasse 3.
Grosz József, fatermelő, Lippa.
Guttman Péter, fakereskedő, Kolozsvár.
Grosz Zoltán, fakereskedő (Messinger Mór Utóda cég), Gyoma.
Özv. Haasz Jakabné, fakereskedő, Kecskemét.
Hartl Hugó, fatermelő, Zagreb.
Hecht & Winkler, fakereskedők, Wien, II., Förstergasse 4.
Heim Adolf, igazgató, Eszék.
Heksch József, fatermelő, Losonc.
Heller és Pollak, fakereskedők, Fiume.
Heller János, fakereskedő, Jászkisér.
Hermann Sándor, fakereskedő, Bicske.
Hernádvölgyi Erdőipar r.-.t., Miskolc.
Herzog Gyula, fakereskedő, Nagybecskerek.
Hochfelder Sámuel, fakereskedő, Csepel.
Hoffmann, Eisik, fatermelő, Máramarossziget.
Holzexploitations A. G. Zagreb, Gajeva-ulica 32.
Holzmann Henrik, fakereskedő, Ráckeve.
Horvát Leszámítoló és Váltóbank, Bród, S/m.
S. Illyés Sándor, fatermelő, Marosvásárhely.
Jockl S., fatermelő, Kolozsvár.
Jungreisz Adolf, fakereskedő, Sajószentpéter.
Jungreisz Márton, fakereskedő, Apc.
Kapos Leó, fatermelő, Csikszereda.
Kaufmann Testvérek, fakereskedők, Szeged, Kalvária-u. 39.
Kereskedelmi r.-t., Nagybecskerek.
Kertész Miksa, fakereskedő (Kohn Fülöp cég), Battonya.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Dr. Kircz Viktor, fatermelő, Kassa.
Kircz Vilmos és Fiai, fatermelő cég, Kassa.
Kircz Adolf, fakereskedő, Wien, Elisabethstrasse 24—26.
Kis Miklós, igazgató (Dunavidéki Ipari és Kereskedelmi r.-t.), Dunapentele.
Klár és Eisenberg cég, Nyiregyháza, Bethlen-u. 61.
Kleln Béla, fakereskedő, Nyirmada.
Özv. Klein Ferencné, fakereskedő, Hajduböszörmény.
Klein Miksa, fatermelő, Alvinc.
Klein Sándor, fakereskedő, Vác.
Klein B. Vilmos, fakereskedő, Arad.
Klein Vilmos, fakereskedő, Püspökladány.
Kohn Mór és Fiai, fakereskedők, Balasagyarmat.
Korach Hermann, fatermelő, Kassa.
Kornblum Zsigmond, fatermelő, Temesvár, Liget-u. 1.
Kornis Zsigmond és Márton r.-t, Békéscsaba.
Kovács Béla, igazgató, Szolnok (Szolnoki Egyesület Gőzfűrész és Őrlőmalom r.-t.)
Kovács és Breuer, fakereskedők, Tápiósüly.
Kovács Géza, igazgató (Nasici r.-t), Zagreb.
Kovács Ödön, fatermelő, Kézdivásárhely.
Kőröstopai Erdőkitermelési Vállalat, Nagyvárad.
Krausz Imre, fatermelő, Máramarossziget.
Özv. Krausz Izraelné és Fiai, Forróencs.
Landler Dezső, gőzfűrész, Zalacseb—Salomvár.
Langer Mór, fatermelő, Poprádfelka.
La Roche és Darvas Egyesült Faipari Vállalata r.-t., Nagyvárad.
Lazarovits Dávid, fakereskedő, Rakamaz.
Lazarovits Miklós, fakereskedő, Nyiregyháza.
Láng Adolf, fakereskedő, Kemecse.
Ledofszky Béla, fakereskedő, Pozsony.
Lehner Nándor, fakereskedő, Győrszentmárton.
Leimdörfer Nándor, vezérigazgató (Faipari és Fakeresk r.-t.), Párkány.
Leipnik József, fakereskedő, Tótkomlós.
Lőwy Viktor, fakereskedő, Tiszalök.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Lőwy Adolf és Társai, fatermelők, Szeged.
Lőwy és Laufer, fakereskedők, Gyula.
Magyar Papirgyár r.-t., Liptórózsahegy.
Mairovitz Mór és Fia, fatermelők, Máriaradna.
Marton Gyula, fakereskedő, Tapolca.
Mező Ármin, fakereskedő, Debrecen.
Mikó Péter, fatermelő, Liptószentmiklós.
Milch Dezső, fatermelő, Komárom.
Özv. Milch E.-né és Milch N., fatermelők, Komárom.
Milkó Vilmos és Fiai, Szegedi Gőzfűrész és Őrlőmalom r.-t., Szeged.
Milch Ferenc, igazgató (Foresta r.-t.), Milano.
Ifj. Minnich Ádám, fatermelő, Perjámos.
Moller Rudolf, fakereskedő, Jászberény.
Mundus és Borlova, Armenisi Faipar r.-t, Temesvár.
peremartoni Nagy Sándor, vezérigazgató (Veszprémi Faipar r.-t.), Veszprém.
Nagy Ferenc és Társa, fakereskedők, Kecskemét.
Nádor Gyula, fatermelő (Wachs Lajos, Keresk. és Szállítási Vállalat r.-t.), Szolnok.
Neuberger Ignác, fakereskedő, Jászberény.
Neudörfer József, fatermelő, Határujfalu.
Neuwirth Joachim és Fia, fakereskedők, Győr, Árpád-út 9.
Paradiesthal Miksa, igazgató (Neuberger Bódog és Fia), Takcsány.
Pető Albert, fatermelő, Aranyosmarót.
Péter Jenő, üzemigazgató, Putnok.
Pollacsek és Kircz, fakereskedők, Kassa, Kazinczy-u. 8.
Polacsek János, fakereskedő, Monor.
Pollák és Schwartz, fakereskedők, Makó.
Porges Ede, fatermelő, Zsolna.
Rabin Zoltán, fakereskedő, Siófok.
Reich Vilmos és Társa, fakereskedők, Kecskemét.
Reiner Adolf, fakereskedő, Eger.
Reizmann Sámuel, fatermelő, Munkács.
Remmel Jakab, fatermelő, Perjámos.
Robitsek Soma, fakereskedő (Robitsek K. Utóda), Szarvas.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Rosenbaum A. és Kozma Testvérek, Kecskemét.
Rosenbaum Fülöp, fakereskedő, Mándok.
Rosenberg Jónás, fatermelő, Tornalja.
Rosenberg Rudolf, fakereskedő, Kótaj.
Rosenzweig Lipót, fakereskedő, Balassagyarmat.
Roth Ede, fakereskedő, Ercsi.
Róth és Társa, fakereskedők, Erzsébetfalva.
Roth Hermann, fakereskedő, Wien, I., Bognergasse 7.
Rotschild Árpád, fakereskedő, Nógrádverőce.
Rózsahegyi Cellulose és Papirgyár r.-t., Rózsahegy.
Rusz Károly, fakereskedő (Lőwy Albert cég), Békéscsaba.
Rusz Lipót fakereskedő (Lőwy Albert cég), Békéscsaba.
Ruzicka I., fatermelő, Fiume.
Sarkadi László és Fia, fakereskedők, Sarkad.
Schaár és Hámory, fakereskedők, Temesvár.
Schik Henrik, fatermelő, Eszék.
Schlosser Wurda Teréz Utódai Lefkovits és Trostler fakereskedők, Győr.
Schmiedl Mór, fatermelő, Ipolyság.
Schönfeld Lajos, fakereskedő, Rákospalota, Rákos-út 71.
Schreiber Bertalan, fakereskedő, Mátészalka.
Schwartz Ignác, fakereskedő, Szombathely.
Schwartz Mendel Utódai, fatermelők, Szászrégen.
Schwartz S. Sándor, fakereskedő, Dunaföldvár.
Salgó Mihály igazgató (Jugoslavenska Sumska Industrija D D.), Zagreb.
Seidner Sándor, fatermelő, Marosborsa.
Singer Mór, fatermelő, Brassó.
Sipos Ignác, fakereskedő, Békéscsaba.
Spitzer Andor, igazgató, Zagreb.
Spitzer Lipót igazgató (Slovenskói Papirgyár r.-t.), Pozsony.
Spitzer Sándor és Fiai, fakereskedők, Dombóvár.
Stark Ignác, fakereskedő, Nyiregyháza.
Staub Ferenc és Sándor, fakereskedők, Gáva.
Steinberger Salamon, fakereskedő, Debrecen.
Steiner Manó, fakereskedő, Szigetszentmiklós.
Steinmetz Mózes, fatermelő, Felsővisó.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Dr. Stern Ödön, fatermelő, Barátka.
Stern Soma, fakereskedő, Pozsony.
Sternthal és Vámos, fakereskedők, Sarkad.
Storfer Bertalan, igazgató, Wien, Wiesingerstrasse 6.
Szabó Imre. fakereskedő, Győr.
Szántó Lajos, fakereskedő, Pomáz.
Szepesi Fatermelő r.-t., Kassa.
Szeles István és Társai, fakereskedők, Csanádpalota.
Sziklás József, fatermelő, Brassó.
Szolnoki Egyesült Gőzfűrész és Őrlőmalom r.-t., Szolnok.
Szolnoki Hungária Gőzmalom gőzfűrészüzeme, Szolnok.
Széchenyi Gőzmalom és Gőzfűrész r.-t., Szentes.
Tauszig Sándor, fakereskedő, Békéscsaba.
Teller Aladár, igazgató, Wien, Elisabethstrasse 15.
Teltsch Adolf, fatermelő, Makó.
Thonet Testvérek, Nagyugrócz.
Tiszaparti Gőzfűrész és Őrlőmalom r.-t. Kecskemét.
Tiszapolgári Fakereskedés r.-t., Tiszapolgár.
Tiszasülyi Gőzfűrész és Gőzmalom, Groszmann Farkas és Fiai r.t, Jászapáti.
Tiszavidéki Tutajtársulat r.-t., Máramarossziget.
Trattner Vilmos, fatermelő, Barót.
Treuhaft és Grünfeld, fakereskedők, Mezőkövesd.
Turóczi Fatermelő r.-t. és Büchler Hermann, Turóczszentmárton.
Vas Jenő, fakereskedő cég, Gyömrő, Pest megye.
Vas Mór, fakereskedő, Aszód.
Vámos Jenő, fakereskedő, Nagyvárad.
Veiczner Bernát, fakereskedő, Csorvás.
Verő Albert és Társa, fatermelők, Nagyvárad.
Víg Sándor, fatermelő, Szeged.
Vígh Mátyás, fakereskedő, Győr.
Vitriol Gyula, fakereskedő, Nyirmada.
Vocsitelepi Erdőipar Grosz Viktor, fatermelő cég, Vocsitelep.
Walder Mihály, fakereskedő, Tamási.
Weiner és Társa, fakereskedők, Soroksár.
Weiner Zsigmond, fakereskedő cég, Mezőberény.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

polnai Weisz Emil, fatermelő, Zagreb.
Weisz Hugó és Társa, fatermelők, Temesvár.
Weisz Jakab és Fia, fatermelők, Kassa.
Wertheimer Péter és Gabányi Ödön, fakereskedők, Szatmár.
Westfried Ernő földbirtokos erdőkezelősége, Ledény, Hont megye.
Weber Siegfried, vezérigazgató (Danubia Erdőipar r.-t.), Pozsony.
Weiss Jenő, fakereskedő (Weiss Hermann cég), Mágócs.
Winkler Testvérek, fatermelők, Szeged.
Wirthl Jenő, fakereskedő (Hets Testvérek), Győr.
Wolf Sándor, fatermelő, Szombathely.
Wolfbauer Ferenc, fatermelő, Máramarossziget.
Wollheimer Vilmos, igazgató, Kolozsvár.
Wollner Károly, fakereskedő, Hódmezővásárhely.
Záhonyi Gőzfűrész és Fakereskedelmi r.-t., Kisvárda.
Zámolyi Jenő, fakereskedő, Tét, Győr megye.
Zoltán Gyula, fakereskedő, Szombathely.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.